

Omakoti

PARHAAT MATKAILUAUTOT
JA ASUNTOVAUNUT

Matkailuautossa olet kotona myös matkalla

0290 010 160 www.jokicaravan.fi

JOENSUU » NUMERO 3/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Viihtyisä piha alkaa hyvistä perustuksista

Ilmalämpöpumppu apuna
kodin viilennyksessä

6

Vakuutus turvaa kodin ja
vapaa-ajan asunnon

16

TERASSI ÄSSÄT

KESÄN PARHAAT
HETKET
omalla terassilla

Laadukkaat kotimaiset terassi- ja
parvekelasitukset:

Jari Laukkanen

☎ 045 614 2677

jari.laukkanen@terassiassat.fi

Joensuun
Keittiötukku

Unelmoitko uudesta keittiöstä?

Tule palveltavaksi paikalliseen
kalusteliikkeeseen Joensuun keskustassa.
Varaa suunnitteluasi ja toteutetaan
unelmiesi projekti yhdessä!

Nyt saatavilla
myös rahoitus
ostoillesi!

KOKONAISUUKSIA, JOISSA YKSITYISKOHDAT RATKAISEVAT

Keittiöt

Toimivat ratkaisut
jokaisen kodin
tarpeisiin.

Kodinhoito- huoneet

Käytännölliset ja
kauniit ratkaisut
arjen sujuvuuteen.

Kylpyhuoneet ja wc-kalusteet

Laatua ja
kestävyyttä
kylpyhuoneeseen.

Kodinkoneet

Huolella valitut
laadukkaat
kodinkoneet.

📍 Kauppakaari 1
(Teollisuuskatu 18),
80100 Joensuu

☎ 013 313 000

✉ myynti@keittiotukku.com
🌐 www.keittiotukku.com

OP Järvimaan
asiakaspalvelu
p.010 255 4301

Mukana koteja rakentamassa!

Saat meidän kauttamme laajat finanssi- ja vakuutusalan palvelut.
Omistaja-asiakkaana hyödyt kattavista eduista ja säästät muuhun elämiseen!

Päivittäiset palvelut

Henkilö- ja yritysrahoituspalvelut

Lakipalvelut

Säästäminen ja sijoittaminen

Vakuutuspalvelut

Lue lisää omistaja-asiakkaan eduista nettisivuiltamme!

Löydät suorat yhteystietomme: op.fi/jarvima

Asiakaspalvelumme palvelee arkisin klo 9.00 - 15.30

OP Järvimaa

**Puramme
vanhan takan
ilmaiseksi
pois!***

**Paranna kotisi
energiatehokkuutta!**

*Etu koskee yli 5000€:n
normaalihintaisia uusia
takkatilauksia rajoitetun ajan.

Tulikivi

studio.joensuu@tulikivi.fi

Tulikivi-studio Joensuu Pilkontie 7, 040 306 3154

Liity
HOJO CLUBIIN
ja nauti
clubilaisen
eduista!

RENTOUTUMISTA

AKTIVITEETTEJA

RYHMÄNVETÄJÄ, kysy erikoistarjouksia matkoistamme.
Bussilla matkaan vaivattomasti.

KYLPYLÄMATKAT PÄRNUUN (7 pv)
13. ja 20.9., 11.10. ja 15.11.,
21.-26.12.26 Alk. 479€/hlö/2hh/ph
Hemmotteluja ja hoitoja

KYLPYLÄMATKA HAAPSALUUN (7 pv)
23.-29.8.26 549€/hlö/2hh/ph
Lumoudu Haapsalusta!

HOTELLIMATKAT TALLINNAAN
13.-16.9., 15.-18.11. ja 4.-6.12.26
Alk. 249€/hlö/2hh
Monipuolinen Tallinna kutsuu!

22 H RISTEILY TALLINNAAN
13.-14.10. ja 17.-18.11.26
Alk. 89 €/hlö/B2-hytti,
85€/hlö B4-hytti
Viihdettä aalloilla!

HOTELLIMATKAT PÄRNUUN
13.-19.9., 11.-17.10., 15.-21.11.26
Alk. 539€/2hh/Tervise Paradiis Hotel
Perheystävällisenä palkittu kylpylähotelli

RUSKAMATKA YLLÄS 13.-19.9.26
839€/hlö/2hh *Koe ruskan väriloisto!*

TEATTERIMATKA HELSINKIIN
23.-24.10.26 Nauravan kulkurin tarina/
musikaalidraama 199 €/hlö/2 hh
(sis. kuljetus, majoitus ja teatterilippu)
Kunnianosoitus Vesa-Matti Loirille!

**SUOMEN KÄDENTÄIDOT -MESSUT,
TAMPERE**
13.-15.11.26 269€/hlö/2hh (3 pv)
14.-15.11.26 179€/hlö/2hh (2 pv)
(sis. kuljetus, majoitus ja liput messuille 2/3 pv)
Inspiroidu messuilla!

**OSTOSMATKAT KUOPIOON/
IKEA MATKUS** 5.9., 3.10., 7.11. ja 5.12.26
25 €/hlö meno-paluu

TARJOUKSIDA SYYSMATKOILLE!
Tunnelmallinen
SYYSRISTEILY TALLINNAAN 4.-5.10.26
59 €/hlö/B2 hytti / 55 €/hlö/B4 hytti
SYYSLOMAN HOTELLIMATKA TALLINNAAN
11.-14.10.26 199 €/hlö/2hh
HYVINVOINTIMATKA PÄRNUUN
6.-11.12.26 318 €/hlö/2hh/ph
(6 pv, hotelli Emmi)

Lisätiedot majoituksista ja aikatauluista löydät helpoiten verkkosivuiltamme

Varaa matkasi
netissä tai soita

hojo-matkat.fi

Kyttiin pääset myös
5-tien varrelta ja
Helsingin satamasta.

www.hojomatkat.fi | myynti@hojomatkat.fi | Puh. 0400 666 637

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	7
Nro 2/2026	vko	17
Nro 3/2026	vko	33
Nro 4/2026	vko	42
Nro 5/2026	vko	49

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Joensuun alueella.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

iStock

Dreamstime

14 Remontoimalla saa mökistä unelmien kesäpaikan

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Ilmalämpöpumppu ja kodin viilennys
- 9 Lakipalsta
- 10 Pihan perustaminen
- 13 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 14 Vapaa-ajan asunnon ostaminen
- 16 Kodin ja vapaa-ajan vakuutukset
- 18 Sähkönsäätö ja aurinkopaneelit
- 20 Omakotitalon kausihuolto
- 23 Ajanviete

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesän riemut ja riesat

Kesä on upeaa aikaa, jossa on vain yksi pieni mutta: suomalaiset rakennukset on suunniteltu tukalien helteiden sijaan pikemminkin kylmää ilmanalaa varten. Jo noin 20 asteen ulkolämpötila voi nostaa sisälämmön kodeissa liki 30 asteeseen, ja helteiden väistyttyäkin asunnon viilenemisessä voi mennä päiviä.

Asumisterveysasetuksen mukaan asuntojen sisälämpötila ei kuitenkaan saisi nousta kesäaikaan yli 32 asteen. Sitä kuumempina koti voi olla jo terveydelle haitallinen. Mikä siis neuvoksi?

Koneellinen ilmastointi on tehokas tapa torjua kuumuutta, mutta yksi arkinen keino sisälämpötilan suitsimiseen on tietysti pitää ikkunat ja ovet visusti kiinni päivisin ja torjua auringonpaistetta myös sälekaihtimilla ja verhoilla.

Kesä vie kotona oleskelun usein myös ulos, pihalle tai terrassille. Jotta oleskelu olisi pihan puolella mieluisaa vielä paahtavimpina hellepäivinä, kannattaa sinne toteuttaa varjoisiakin paikkoja. Tämä on jotain, mitä vielä joitain vuosia sitten suomalaisille pihoilta ei osattu välttämättä edes kaivata.

Puut tarjoavat suojaa ja varjoa varsinkin talon etelänpuoleisella seinustalla, mutta niiden kasvamisessa kestää vuosia. Nopeakasvuiset köynnökset esimerkiksi pergolan ympärillä voivat tarjota nopeamman ratkaisun – ja muutenkin viihtyisän paikan kesän oleskeluihin.

Kesäisin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

RAKENNUSTARVIKKEET JA TYÖKALUT KEVÄÄSEEN JA KESÄÄN!

- TIKKURILAN MAALIT
- TERASSIÖLJYT
- PUUTARHAMULLAT
- LANNOITTEET

WWW.POLVIJARVENKONE.FI

POLVIJÄRVEN KONE JA TARVIKE
p. 013 631 469, info@polvijarvenkone.fi
Polvijärventie 9, 83700 POLVIJÄRVI
Avoinna ma - pe 8 - 17, La 8 - 13

POLVIJÄRVEN
KONE JA TARVIKE

SYTYTYSPALA, JOKA SYTYTTÄÄ VARMASTI

Kauniit ja puhtaasti palavat sytytyspallot valmistetaan Kiteellä. Kokeile tänään!

WWW.SYTTIS.NET

» LYHYESTI

Tehomaksullinen sähkösiirtosopimus kannustaa seuraamaan kodin sähkönkulutusta

Energiaviraston vuoden alussa julkaisema määräys sähkön tehomaksusta herätti huolta omakotiasujien sähkölaskun paisumisesta. Käytännössä määräys kuitenkin vain yhtenäisti eri sähköverkkoyritysten tarjoamien tehomaksullisten tuotteiden hinnoittelua.

– Yksittäisen omakotitaloasujan ei ole mikään pakko ottaa tehomaksullista siirtotuotetta käyttöönsä, joten siinä mielessä tehomaksulliset tuotteet eivät tule suoraan vaikuttamaan omakotitaloasujien laskuun, jos he näin valitsevat, selventää **Minna Tolvanen** Motivasta.

– Jos asujat päätyvät valitsemaan tehomaksullisen siirtotuotteen, tulee siinä siirron perusmaksu (€/kk) todennäköisesti olemaan vastaavaa tehosiirtomaksutonta tuotetta alhaisempi. Jos siten asuja ylittää 8 kW:n rajan 60 minuutin keskitehon perusteella määritelmien mukaisesti, tulee perusmaksun päälle ylitetyn tehon mukaisesti tehomaksua (€/kW).

Omakotiasujan kannattaa kuitenkin Tolvasen mukaan alkaa seurata omaa sähkönkulutustaan ja tehopiikkejään.

– Kannattaa tutustua myös sähkösäätöjen muodostukseen, jos se ei ole vielä ihan niin tuttua. Alustavasti voi myös pohtia, olisiko tehomaksullinen siirtotuote kannattava omalle kohdalle, jos ja kun oma siirtoyhtiö tulee lisäämään tehomaksullisen tuotteen siirtotuotteiden valikoimaan.

Tehomaksun raja ylittyy arjessa helposti

Verkonhaltijan näkökulmasta verkkoa kuormittavia tehopiikkejä muodostuu yleensä esimerkiksi kovina pakkaspäivinä, erityisesti aamuisin ja iltaapäivisin tai iltaisin, kun sähkönkulutus on suurinta.

– Yleensä sähkö on hintavampaa silloin kun kaikki sitä haluavat käyttää, jolloin myös tehopiikit nousevat, toteaa Tolvanen. Nämä tehopiikit eivät kuitenkaan näy yksittäisen kuluttajan kukkarossa, vaan kuluttajan tehomaksuun vaikuttaa vain yksittäisen sähköliittymän teho.

– Eli jos itse et käytä suuritehoisia sähkölaitteita samanaikaisesti, et myöskään maksa "ylimääräistä" tehomaksua (jos olet ottanut tehomaksullisen siirtotuotteen), vaikka kokonaisuudessaan sähköverkos-

sa olisi tehopiikki.

Suurikokoinen sähkösauna tai sähköauton pikalataus voi yksinään ylittää 8 kW:n tehomaksun kynnyksen. Muutoin normaalissa asumisessa tehomaksun raja voi Tolvasen mukaan ylittyä, jos suurempitehoisia laitteita käytetään samanaikaisesti.

– Tällaisia laitteita voivat olla muun muassa sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys sähköllä, poreallas, suurehko lattialämmitys, pienempi sähkösauna, uunin ja liekin yhteiskäyttö...

Lisäksi hän kehottaa huomioimaan, että laitteita ei kannata kytkeä päälle samanaikaisesti.

– Esimerkiksi saunan lämmitämiseen tarvitsee kiukaan käyttäen enemmän tehoa kuin halutun lämpötilan ylläpitämiseen. Tämän vuoksi, jos ottaa tehomaksullisen siirtotuotteen, kannattaa omiin käyttötapoihin kiinnittää huomiota sekä mahdollisuuksien mukaan käyttää ohjauspalveluja.

Kulutuksen ohjauksen automatisointi avuksi

Jos omakotiasuja päättää vaihtaa sähkönsiirtotuotteen tehomak-

sulliseksi, Tolvanen neuvoo panostamaan viimeistään siinä vaiheessa kulutuksen ohjauksen automatisointiin.

– Toki ajoittamalla sähkölaitteiden käyttöä itse sekä seuraamalla sähkön hintoja voi tehomaksuun vaikuttaa, mutta kotiautomaatiolla tai muulla ohjauspalvelulla voidaan varmistaa sähkönkäytön ajoittaminen helposti ja mahdollisimman edullisesti huomioiden sekä sähkön hinta että tehomaksurajat.

Sähköverkkoyhtiöt tarjoavat hänen mukaansa usein jo ohjauspalveluja esimerkiksi käyttövesivaraajan lämmitykseen, ja monilta muiltakin palveluntarjoajilta löytyy ratkaisuja sähkön käytön ajoittamiseen.

– Jos ja kun tehomaksu yleistyy, palvelut varmasti laajenevat huomioimaan myös tehomaksurajat, jos näin ei vielä ole.

Oman sähkönkulutuksensa saa tietoonsa Fingridin Datahub-portaalista tai käytössä olevan energiyhtiön verkkopalvelusta. Kun kulutukset ilmoitetaan tuntitasolla (kWh/h), vastaa sama lukema myös tuon tunnin huipputehoa (kW).

Dreamstime

Dreamstime

Kolme asiaa, joilla parannat mökin myrskynkestävyyttä

Viime vuoden Hannes-myrsky aiheutti suomalaisille mökeille poikkeuksellisen suuria vahinkoja. Vakuutusyhtiö Ifin tilastojen mukaan myrskyn jäljiltä ilmoitettiin lähes 2 000 mökkivahinkoa, kun tavanomaisina vuosina vahinkoja tulee samalla ajanjaksolla vain muutamia kymmeniä.

If ennakoi, että vahinkoilmoituksia tulee yhä lisää kevään edetessä ja erityisesti pääsiäisen jälkeen, kun mökeillä vieraillaan ensimmäistä kertaa talven jälkeen.

– Talven aikana sattuneet vahingot huomataan usein vasta kuukausien viiveellä, kun mökille mennään pitkästä aikaa. Talven aikana sattuneista vahingoista noin neljännes ilmoitetaan vasta kolmen kuukauden jälkeen, kun taas kesäisin vain 10 prosenttia. Yleisesti vahingot huomataan kesäaikana nopeammin ja seurannaisvahingot jäävät pienemmiksi, sanoo **Jussi Lindström**, Ifin omaisuusvakuutuksista vastaava johtaja.

Mökeillä olisi hyvä tehdä kevättarkastus sinne saavuttaessa, jotta vahingot huoma-

taan mahdollisimman pian. Esimerkiksi katovahinkojen nopea korjaaminen on tärkeää vahinkojen laajuuden rajoittamiseksi.

– Mökin katolle ei pidä mennä ennen kuin lumet ovat sulaneet turvallisuuden takia, muistuttaa Lindström.

Varaudu äärisäihin hyvissä ajoin myös mökillä

If kysyi viime vuonna kunnilta, onko niissä havaittu ilmastomuutoksen vaikutuksia ja sään ääri-ilmiöiden voimistumista. Vastaneista kunnista peräti 87 prosenttia kertoi, että omassa kunnassa nämä vaikutukset on huomattu. Mukana vastaajissa oli myös monia Suomen suosituimpia mökkikuntia.

– On mahdollista, että et ole mökillä juuri silloin, kun myrsky iskee. Siksi mökki on tärkeää valmistella etukäteen kestävänsä sään ääri-ilmiöitä. Esimerkiksi jo kevättalkoiden yhteydessä on hyvä suunnitella tarvittavia toimenpiteitä myrskyjen varalle, Lindström korostaa.

Kolme kriittistä kohtaa, joihin mökkiläisen kannattaa kiinnittää huomiota myrskyjen varalta

1. Liian lähellä rakennuksia olevat puut

Myrskyjen voimistuessa puut kaatuvat aiempaa herkemmin. Rakennusta lähimpänä kasvavat puut kannattaa poistaa tai arvioida niiden kunto asiantuntijan kanssa.

2. Katon kunto

Irtotavara, irronneet pellit tai vaurioituneet rakenteet voivat paiskautua myrskytuulella katolta ja aiheuttaa lisävahinkoja. Vuotokohdat on aina hyvä korjata nopeasti.

3. Veden ohjaus

Varmista, että salaojat, syöksytorvet ja tontin kallistukset johtavat veden pois rakennuksesta. Hulevesien ohjauksella voidaan ehkäistä sokkelin ja alapohjan kosteusvahinkoja.

Öljyn hinnan nousu korostaa öljylämmitysjärjestelmien huollon merkitystä

Nuohousalan Keskusliitto huomautti maaliskuisessa tiedotteessaan lämmitysöljyn viimeaikaisen hinnannousun näkyvän suoraan monien öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmityskustannuksissa. Kansainvälisen energiamarkkinan epävarmuus, geopoliittiset jännitteet sekä raakaöljyn hinnan vaihtelut ovat vaikuttaneet siihen, että lämmitysöljyn hinta on noussut ja hintavaihtelut ovat lisääntyneet. Tämä korostaa Nuohousalan Keskusliiton mukaan entisestään lämmitysjärjestelmien energiatehokkuuden ja säännöllisen huollon merkitystä.

Suomessa on edelleen kymmeniä tuhansia kiinteistöjä, joissa käytetään öljylämmitystä joko pääasiallisena lämmitysmuotona tai varajärjestelmänä. Kun energian hinta nousee, pienilläkin parannuksilla lämmitysjärjestelmän toimintaan voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä.

Yksi keskeisimmistä keinoista parantaa öljylämmityksen tehokkuutta on öljykattilan ja savuhormin säännöllinen nuohous. Kattilan pinnoille kertyvä noki heikentää lämmönsiirtoa ja toimii eristeinä, jolloin kattila joutuu käyttämään enemmän polttoainetta saman lämmitystehon tuottamiseen. Jo yhden millimetrin paksuinen nokikerros lämmönvaihtopinnoilla huonontaa lämmön siirtymistä noin viidellä

prosentilla.

Nuohousalan Keskusliiton varapuheenjohtaja **Teppo Miettunen** muistuttaa, että lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto on tärkeää sekä turvallisuuden että energiatehokkuuden kannalta.

– Lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto ja savuhormien nuohous parantavat tulisijojen ja kattiloiden toimintaa sekä turvallisuutta. Samalla varmistetaan, että laitteet toimivat mahdollisimman energiatehokkaasti, Miettunen toteaa.

Hänen mukaansa nuohouksessa ei ole kyse pelkästään puhdistamisesta, vaan myös kiinteistön turvallisuuden varmistamisesta.

– Savuhormeihin ja tulisijoihin kertyy käytön aikana palamisjätettä, joka on poistettava säännöllisesti. Ilman huoltoa lämmityslaitteiden toiminta heikkenee ja myös paloturvallisuusriskit voivat kasvaa, Miettunen muistuttaa.

Säännöllinen nuohous tuo useita hyötyjä:

- parantaa lämmitysjärjestelmän hyötysuhdetta
- vähentää lämmitysöljyn kulutusta ja lämmityskustannuksia
- parantaa palamisen laatua ja

vähentää päästöjä

- lisää lämmitysjärjestelmän turvallisuutta
- pidentää kattilan ja polttimen käyttöikää

Nuohouksen yhteydessä tarkastetaan myös kattilan ja savuhormin yleiskunto. Mahdolliset viat tai kulumat voidaan havaita ajoissa ennen kuin ne aiheuttavat suurempia ongelmia tai kalliita korjauksia. Lisäksi nuohooja pystyy arvioimaan palamisen laatua käynnillään ja suosittelemaan tarvittaessa poltinhuoltajaa, mikäli säädöt eivät ole kohdillaan. Myös korvausilman lisäyksellä voidaan saada hyötysuhdetta paremmaksi ja siten öljyn kulutusta vähäisemmäksi.

Öljylämmitysjärjestelmän ylläpito on säänneltyä. Kattila ja savuhormi nuohotaan säännöllisesti kerran vuodessa sekä öljypoltin huolletaan määräajoin. Ennakoiva huolto auttaa varmistamaan, että järjestelmä toimii paloturvallisesti ja mahdollisimman energiatehokkaasti.

Energian hinnan noustessa jokainen säästetty litra öljyä näkyy suoraan kiinteistön lämmityskustannuksissa. Siksi nyt on hyvä hetki tarkistaa oman lämmitysjärjestelmän kunto ja varmistaa, että huollot ja nuohoukset on tehty ajallaan.

Ilmalämpöpumppu lämmittää asuntoa talvella ja viilentää sitä kesätoikseen.

Teksti: Ulla Sirén

Ilmalämpöpumppu voi viilentää 20 kesää

Kesä tuo mukanaan kaiken sen, mitä useimmat meistä odottavat pakkasten ja lyhyiden päivien valtakaudella: on taas valoa, aurinkoa, lämpöä ja elämää hehkuva luonto. Mutta kaikella sillä on epämiellyttävä ja joissakin tapauksissa vaarallinen käänköpuoli – tukalan lämmin sisäilma. Jäähdytykseen on onneksi olemassa apuvälineitä, kuten useimmille tuttu ilmalämpöpumppu, joka hyvin hoidettuna jaksaa puurtää töitä yllättävän kauan.

Ilmalämpöpumppu on sekä kodin lämmitin että viilennin. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli se imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää ulos.

Ilmalämpöpumppu kuluttaa energiaa kesät talvet, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästä-

vän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa käytännössä millaiseen omakotitaloon tai mökkiin tahansa.

– Useampikerroksinen omakotitalo ei välttämättä tarvitse ilmalämpöpumppua jokaiseen kerrokseen. Jos talossa on avoin portaikko, sen keskivaiheille sijoitettu laite lämmittää ja viilentää sekä ylempää että alemmaa kerrosta, selittää LVI-insinööri **Kari Mänty**, jolla on alalta pitkä kokemus.

Mänty korostaa, että parhaimman tehon saamiseksi ilmalämpöpumpusta tärkeintä on välttää tila, jossa lämmittävä tai viilentävä vaikutus kattaa mahdollisimman suuren alan.

– Hyvin pieneen, alle 50 neliön rakennukseen en ilmalämpöpumppua laittaisi, mutta muuten sitä voi suositella millaiseen taloon tahansa, hän sanoo.

Hän muistuttaa, että ilmalämpöpumpulla voi viilentää sisäilmaa pelkästään käyttämällä kosteutta pois-

tavaa toimintaa. Kosteuden väheneminen saa ilman tuntumaan viileämmältä, vaikka varsinainen viilennys ei olisi päällä. Samalla säästyy energiaa.

Huoltamalla pitkä elinkaari

Ilmalämpöpumpun kunnossapito on yksinkertaista, kunhan pitää mielessään muutaman perusasian ja tekee huoltotoimet säännöllisesti.

– Tärkein itse hoidettava asia on

Pöytätuuletin on edullinen mutta ei kovin tehokas viilentäjä. Sen viilentävää vaikutusta voi lisätä esimerkiksi asettamalla tuulettimen eteen jääpaloja kulhossa.

” Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan.

sisäyksikön suodattimien puhdistus, Kari Mänty sanoo.

Puhdistus tehdään irrottamalla suodattimet paikaltaan ja imuroimalla ne molemmilta puolilta puhtaaksi pölystä. Jos pöly ei lähde imuroimalla, ne voi pestä miedolla pesuainevedellä. Pesun jälkeen suodattimet on kuivattava kunnollisesti, ennen kuin ne voi laittaa takaisin paikalleen. Männyn mukaan imurointi kannattaa tehdä niinkin usein kuin 2–3 viikon välein, varsinkin, jos huoneilmassa on runsaasti pölyä. Suodattimet pitää vaihtaa uusiin silloin tällöin riippuen niiden kunnosta ja laitteen käyttöohjeessa annetusta suosituksesta. Yleensä vaihtoväli on vuodes-

ta kahteen vuoteen.

Kondenssivesiletkun eli pumpun kertyvän veden poistoletkun tarkistaminen kuuluu erityisesti keväisiin tehtäviin, koska huoneilmasta talven lämmityskauden aikana lähtenyt lika ja pöly ovat voineet tarttua putken seinämiin.

– Jos letku on tukkeutumassa, laite ei toimi kunnolla, ja lopulta vesi tulee lattialle, Kari Mänty selittää. Hän muistuttaa, että jos putki on tukossa, sen vaihtamiseen tarvitaan ammattilainen.

Myös ulkoyksikön voi puhdistaa itse liasta ja roskista, joita laitteeseen kertyy väkisinkin ulkoilmassa. Muuten sen huoltaminen ja tarkistaminen kuuluu »

lämpökarelia.

TÄYSTAKUU 3v

- ✓ OMAKOTITALOT
- ✓ KERROSTALOT
- ✓ MÖKIT

BOSCH COMPRESS 3000i ASENNETTUNA 1599 €

Nappaa tarjous tai tutustu muihin palveluihin verkkosivuillamme!

Tilaa omasi:

KUOPIO 020 147 5223
JOENSUU 020 147 5200

www.lampokarelia.fi

Jäähdytystä kotikonstein

Kaikki omakotitalon viilennyskeinot eivät ole koneellisia. Kaikkein ensimmäiseksi on hyvä miettiä, mitä voisi tehdä tai jättää tekemättä, jotta talo ei kuumenisi helteellä liikaa. Jo rakentamis- ja pihansuunnitteluvaiheessa kannattaa miettiä, miten kesäpäivien kuumien paahde osuu tontille, ja voisiko varjoa-antava kasvillisuus torjua sitä.

Suoraan aurinkoon päin oleviin ikkunoihin on tietysti järkevää asentaa säle- tai muut kaihtimet tai tummat verhot, jotka estävät auringon säteilyn pääsyä huoneisiin.

UV-suojatut ja vettä hylkivät markiisit, joita voi tilata mittatilaustyönä kaiken kokoisiin ikkunoihin ja myös terassien ja lasikuistien suojaksi, auttavat talon pitämisessä viileänä, mutta samalla ne suojaavat talon myös pintoja auringon porotuksen aiheuttamalta haalistumiselta ja kulumiselta. Nivelvarren avulla liikuteltavat markiisit voidaan asentaa joko ulko- tai sisäpuolelta säädettäviksi. Hinnassa ja tekniikassa on eroja sen mukaan, halutaanko markiiseja liikutella esimerkiksi nauhoista pidellen käsin, vai valitaanko moottoroitu malli.

Järkeilemälläkin jäähtyy

Olivatpa talon ulkonaiset suojaukset mitä tahansa, jokainen voi vaikuttaa sisälämpötilaan omilla toimillaan. Periaatteena on, että kuuma ilma suljetaan ulkopuolelle ja viileä päästetään sisään.

Ikkunat on hyvä pitää paitsi peitettyinä, myös kiinni kuumimman helteen aikana. Öisin ja esimerkiksi sadekuurojen aikana ulkolämpötila laskee, ja silloin kannattaa ottaa käyttöön tuuletuksen ja läpivedon viilentävä hyöty.

Helteellä asunnon lämpötilaa nostavat samat asiat kuin kylmällä ilmalla: sauna, sähkölaitteet ja lattialämmitykset. Ainakin saunan lämmitystä ja sähkölaitteiden käyttöä kannattaa siis rajoittaa ja kytkeä lattialämmitys pois päältä tai pienentää sitä. Kosteissa tiloissa lattialämmityksen on kuitenkin oltava päällä kesälläkin, koska sen toinen tehtävä on rakenteiden pitäminen kuivina.

Viilentävät puhallukset

Tuulettimet ja viilentimet, joita on saatavissa eri merkkisinä, -kokoisina ja -hintaisina, ovat millaisessa tilassa tahansa toimivia

sähköisiä jäähdytyslaitteita.

Tuuletin ei tosiasiaassa jäähdytä sisäilmaa, vaan se saa ilman liikkumaan ja tuntumaan viileältä. Tuulettimen tehon lisäämiseksi on keksitty monenlaisia kotikos-teja, kuten että sen eteen laitetaan kylmä, kostea kangas tai esimerkiksi jääpaloja kulhossa. Tärkeintä on suunnata puhallin oikein, koska sen teho perustuu siihen, miten iho aistii ilman liikkumisen.

Ilman viilennin eli siirrettävä ilmanvaih-tolaite sen sijaan alentaa huoneen lämpötilaa ja poistaa siitä kosteutta. Se puhalttaa lämmintä ilmaa ulos talosta ikkunaan asetettavan poistoilmaputken kautta. Laitte vie tilaa ikkunan tai oven edessä, mutta sen käyttö on yksinkertaista, koska se ei kesäkauden aikana yleensä vaadi huolto-toimia. Jotkut viilentimet hurisevat melko kovaa, joten niiden käyttäminen yöaikaa voi olla häiritsevää, mutta periaatteessa niitä voi pitää päällä koko kuumien kauden ajan.

Asiantuntija: toimitusjohtaja Kari Mänty, LVI-Asiantuntija Oy

MONI MIETTII JO TULEVAN TALVEN SÄHKÖLASKUA.

Thermian maalämpöpumppu hyödyntää maaperän energiaa ja pienentää kodin lämmityskuluja vuodesta toiseen.

€ Lämmityksen säästöt jopa 50-80%, takaisinmaksuaika vain 6-9 vuotta.

Yli 16 000 asennettua järjestelmää - paikallisesti.

Maksuton kartoitus ja tarjous - ilman piilokuluja tai ehtoja.

Olemme lämpöpumpun omistajan elinkaarikumppani - jo 30 vuotta.

Kysy lisää
0207 497 834

www.jh-lampo.fi

JH-LÄMPÖ
Lämpöpumput • Aurinkosähkö • Asennus • Huolto

ammattihoitajalle, kuten koko laitteen ainakin muutaman vuoden välein.

- Parhaiten huollon tarpeen saa selville tarkkailemalla omaa laitettaan, Mänty neuvo. Hänen mukaansa selvän merkin on se, että ilmalämpöpumpun teho heikkenee niin, että se ei enää lämmitä eikä viilennä kuten ennen. Laitte saattaa myös alkaa pitää outoa ääntä, tai se voi olla likaantunut niin, että sitä ei saa omin keinoin puhdistettua. Mäntyn mukaan asiaan kuulumattoman äänen aiheuttaa usein rikkoutunut puhallin.

- Silloin tarvitaan LVI-alan ammattilainen vaihtamaan puhallin tai sen laakeri. Sitä ei voi tehdä itse, Mänty sanoo.

Hyvin hoidettu ilmalämpöpumppu voi kestää 15-20 vuotta ympäri vuoden käytettynä. Kari Mänty toteaa kuitenkin, että hyvin toimivan ja kestävä laitteen on oltava alun alkaen laadukas ja Suomen oloihin sopiva. Halpa ostohinta ei takaa edullisinta käyttötulosta.

- Markkinoilla on halpoja ulkomailla valmistettuja tuotteita, jotka eivät kestä näiden leveysasteiden pakkasia ja suuria sääntämuuteluja. Siksi tärkein neuvoni on, että laitetta hankittaessa ei kannata tinkiä laadusta. Luotettavilta valmistajilta saa lisäksi luotettavat merkkikohtaiset ohjeet ilmalämpöpumpun käyttöön ja huoltoon, hän sanoo.

Jäähdytystä lattiateitse

Omakotitalon lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin myös jäähdyttimenä.

Maaviilennys ei ole kaikille mahdollinen, mutta sinänsä se on hyvin toimiva viilennyskeino, mikäli tarvittava laitteisto on valmiina olemassa tai asennettavissa. Maaviilennys on yhtä kuin maalämmitys nurin päin. Sen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallin-konvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista. Lämmenneen nesteen se johtaa takaisin maan alle jäähtymään. Sähköä tarvitaan sen verran, kuin nestettä kuljetettava kiertovesipumppu käyttöön tarvitaan. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee.

Lattiaviilennys puolestaan on mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat. Se toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoja kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu maa- ja lattiaviilennyksessä eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta ne eivät poista kosteutta huoneilmasta. ■

» LAKIPALSTA

Lasse Jelekäinen
Asianajaja, OTM
Tohtorikoulutettava,
Helsingin yliopisto
Lindbladilla vuodesta
2019 lähtien

Käräjäoikeuden tuomio koskien määräaikaisen sähkösopimuksen kohtuullistamista

Käsittelimme aikaisemmin vuonna 2024 julkaistussa artikkelissa kuluttajariitalautakunnan päätöstä nro D/5604/39/2023, jossa kuluttajariitalautakunta oli suositellut, että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaisessa sähkösopimuksessa sovittua 27,25 sentin kilowattituntihintaa 20 senttiin kilowattitunnilta 11.11.2022 ja 10.11.2023 väliseltä ajalta. Päätöksessä oli tämän lisäksi suositeltu, että elinkeinonharjoittaja palauttaa kuluttajalla tämän maksamat suoritukset kohtuulliseksi katsottavan hinnan ylittäviltä osin.

Elinkeinonharjoittaja ei noudattanut annettua ratkaisusuositusta. Koska annettulla ratkaisulla oli merkittävää vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan, haki kuluttaja-asiamies asiaan linjausta tuomioistuimelta avustamalla kuluttajaa oikeusprosessissa. Yleisen edun kannalta merkittävässä asioissa kuluttaja-asiamies myös sitoutuu vastaamaan asiasta kertyvistä kuluista.

Käräjäoikeudessa kuluttaja vaati että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaista sähkösopimusta ja velvoittaa vastaajan palauttamaan hänelle 660,12 euroa.

Kohtuullisuus

Käräjäoikeus hylkäsi kanteen tuomiolla 25.3.2026. Sähkön hinta oli vuonna 2022 historiallisen korkealla ja sähkömarkkinoiden hintakehityksen ennustaminen oli kyseisenä aikana kuluttajille poikkeuksellisen haastavaa vallitsevan maailmantilanteen takia. Kuluttajat solmivat määräaikaisia sopimuksia turvatakseen itseään hintojen nousua vastaan. Ongelmaksi kuitenkin muodostui se, että kun hinnat vuonna 2023 kääntyivät laskuun, kuluttajat olivat sidottuja kalliisiin määräaikaisiin kiinteähintaisiin sähkösopimuksiin.

Kun käräjäoikeus tulkitsi sopimuksen kohtuullisuutta, kiinnitti se huomiota muun muassa kuluttajansuojalain mukaiseen sääntelyyn. Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan jos laissa tarkoitetun sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen voidaan ehtoa sovitella.

Tuomioistuin oli ratkaisun perusteluissa todennut, että määräaikaisen kiinteähintaisen sähkösopimuksen yksiselitteisenä tarkoituksena on turvata kuluttajan asema sähkön hinnan nousulta. Turvatessaan omaa asemaansa hintojen nousua vastaan kuluttaja ottaa kuitenkin

riskin hintojen laskusta. Vaikka sähkösopimuksen hinta on poikkeuksellisen korkea, ei tämä peruste yksin puolta sovittelua. Sopimus ei ole ollut kohtuuton sopimuskohetkellä vallinneisiin olosuhteisiin nähden, vaan sopimuksen on katsottu olevan vallitsevan markkinatilanteen mukainen. Käräjäoikeuden ratkaisussa sopimuksen on tulkittu olleen olosuhteet huomioon ottaen tavanomainen määräaikainen kiinteähintainen sähkösopimus, joka on ollut sähkömarkkinalain mukainen. Asiassa ei näin ollen tapahtunut sellaista olosuhteiden muutosta, että sopimusta olisi pidettävä kohtuuttomana.

Oikeudenkäyntikulut

Elinkeinonharjoittaja oli käräjäoikeudessa vaatinut kuluttajaa korvaamaan oikeudenkäynti ja asianosaiskuluina 806 782 euroa. Summa oli huomattava ja se oli herättänyt keskustelua myös julkisuudessa. Asiassa ei todellisuudessa ollut riskiä siitä, että oikeudenkäyntikulut olisivat kaatuneet sähkösopimukseen sitoutuneen kuluttajan vastuulle, sillä kuluttaja-asiamies oli ennakkoratkaisua hakemaan lähtiessään sitoutunut vastaamaan kaikista kuluista.

Tuomiossaan käräjäoikeus päätyi kuitenkin lopputulokseen, että asianosaiset pitävät oikeudenkäynti- ja asianosaiskuluja asiassa omana vahinkonaan.

Päätös perustui oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 a §:n, jonka mukaan jos asia on ollut oikeudellisesti niin epäselvä, että hävinneellä asianosaisella on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin, tuomioistuin voi määrätä, että asianosaiset osaksi tai kokonaan vastaavat itse oikeudenkäyntikuluista. Tuomioistuimen mukaan asialla on ollut ollut vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan ja asiaa on voitu pitää oikeudellisesti niin epäselvänä, että kantajalla on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin. Ratkaisu on linjassa myös aikaisemman oikeuskäytännön kanssa. Muun muassa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2025:25 oli katsottu, että kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisissä riita-asioissa on perusteltua huomioida se, että asianosaisten taloudelliset edellytykset vastata oikeudenkäynnin kustannuksista eriyvät toisistaan.

Käräjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

Teksti: Elina Salmi

Pihan tärkein osa on piilossa maan alla

Onpa kyse sitten uudispihasta tai vanhan remontoinnista, on varmistuttava siitä, että perustuskerrokset on oikein tehty ja kasvualustakerros tarpeeksi vahva. Siten pihasta tulee kaunis ja kestävä.

Ulkomaisissa pihaohjelmassa tehdään kiveyksiä latomalla kivet suoraan maahan. Meillä se ei onnistu, koska maa routii ja suoraan maanpinnalle ladotut kivet ovat seuraavana kesänä laineilla kuin lähijärven aallot.

– Onhan se tietysti vähän tylsää ajatella niitä maanalaisia rakenteita, koska niihin kuluu paljon rahaa eivätkä ne näy minnekään, mutta ne ovat kuitenkin se tärkein onnistuneen piharakentamisen perusta. Esimerkiksi kiveyksistä ja aidoista ei tule kestäviä ilman kunnon perustusta,

tietää pihasuunnittelija, puutarhuri **Maaret Järvinen**.

– Perustusvaiheessa on myös huolehdittava siitä, että pihaan tulee riittävän paksut kasvualustakerrokset.

Pihan rakentaminen tai perusrannus alkaa siis siitä, mistä kaikki muukin rakentaminen – perustuksista. Hyvä pihasuunnittelija auttaa siinä, että maanalaisista kerroksista tulee oikeanlaiset oikeaan kohtaan ja hyvä maanrakentaja sitten toteuttaa suunnitelman. Perustuskerrosten lisäksi on hyvä kiinnittää huomi-

ota asianmukaisiin ja oikein tehtyihin routasuojauksiin esimerkiksi kiveyksen alla. Routaeristyksen pitää jatkua jonkin matkaa suunnitellun kiveyksen ulkopuolelle.

Jos on rakentamassa uudispihaa, kannattaa miettiä sitäkin, haluaako ehkä myöhemmin pihaan pystyttää huvimajan, grillikatoksen tai muita rakennuksia. Niidenkin vaatimat maanalaiset kerrokset on hyvä tehdä samalla, vaikei rakennuksia heti toteuttaisikaan, sillä rakennuspaikoille ei välttämättä enää pääse sujuvasti

koneilla talon valmistuttua.

Jos pihaa pitää myöhemmin kaivella perustusten vuoksi, niin pienestäänkin kaivurista jää väistämättä jäljet, jolloin esimerkiksi nurmikkoa joutuu paikkailemaan tai jopa perustamaan uudelleen. Siitä koituu lisäkustannuksia pihaprojektissa.

Yleensä kasvualustaa joutuu parantamaan

Pihaa perustaessa tai parantaessa kannattaa kaikki suunnitella kerral-

Maa- ja kiviainekset pihalle ja työmaalle

Savon Kuljetus on paikallinen kumppanisi kaikissa maa-aines- ja kuljetuspalveluissa. Tarjoamme laadukkaat maa-ainekset, asiantuntevan palvelun sekä luotettavat toimitukset työmaallesi - helposti ja sovitusti.

Murskeet, sorat, sepelit, mullat, kuorikatteet ja maisemakivet irtotoimituksina tai suursäkeissä.

**SAVON
KULJETUS**
SANANSA MITTAINEN

Myynti: myynti@savonkuljetus.fi

Kuopio ja Iisalmi p. 044 727 2544

Mikkeli ja Savonlinna p. 044 727 2510

Varkaus

Joensuu

Suonenjoki

Jyväskylä

p. 044 727 2575

p. 040 018 7187

p. 044 727 2548

p. 044 727 2554

Tutustu www.savonkuljetus.fi ja kysy tarjousta.

Seuraa
meitä

la, vaikka kaikkea ei toteuttaisikaan heti. Silloin pihan rakentamista ja budjettia voi pilkkoa. Tänä kesänä tehdään tuo ja ensi kesänä tämä. Silloin auttaa erityisen paljon pihasuunnitelma, jonka mukaan voi hankkia kasveja silloin, kun ne ovat edullisia eikä tule osteltua hurmiossa mitä sattuu.

– Eräs asiakkaani kuljetti käsilaukussaan hankittavien kasvien luetteloa ja poikkesi aina kauppareissulla myös taimistoon katsomaan, josko siellä olisi hyviä tarjouksia tai alennuksia. Hän onnistui hankkimaan haluamansa välillä isoinakin alennuksin, toteaa Järvinen.

Erityisesti syksyllä saattaa tehdä hyviäkin löytöjä, kun taimistot tyhjentävät valikoimiaan. Esimerkiksi alppiruusu, joka keväällä maksaa 40–50 euroa, voi syksyllä olla tarjolla parhaimmillaan 70 prosentin alennuksella. Tosin on huomioitava, että alppiruusulle kevät on parempi istutusajankohta ja jos sen istuttaa syksyllä, se on ensimmäiseksi talveksi suojattava.

Suunnittelussa tärkeä lähtökoh- ta on paikalla oleva maa ja sen laatu. Jos tontti on umpisavea, ei siinä ilman toimenpiteitä kasva oikein mikään. Lisäksi liian pieni, saveen kaivettu istutuskoppa saattaa täyttyä vedellä ja kasvi tukehtuu.

– Savimaa pitäisi kasvun varmis-

tamiseksi kaivaa pois ja korvata kunnollisella kasvualustalla. Sel- laisessa pihassa suosittelen, että istutukset suunnitellaan mielummin suoraan maanpinnasta ylös- päin eli esimerkiksi istutusaltaisiin tai kohopenkkeihin mielummin kuin aletaan vaihtaa puolta metriä tai metriä pihan pinnasta.

Jos taas tontti on kovin kuivaa hiekkamaata, voi siihen sekoittaa vaikka kompostia maanparannuk- seksi tai tehdä pengerryksiä, joi- den taakse saa tuotua uutta mul- ta. Hyvää, multavaa perusmaata voi parantaa sekoittamalla siihen jonkin verran turvepitoista multaa.

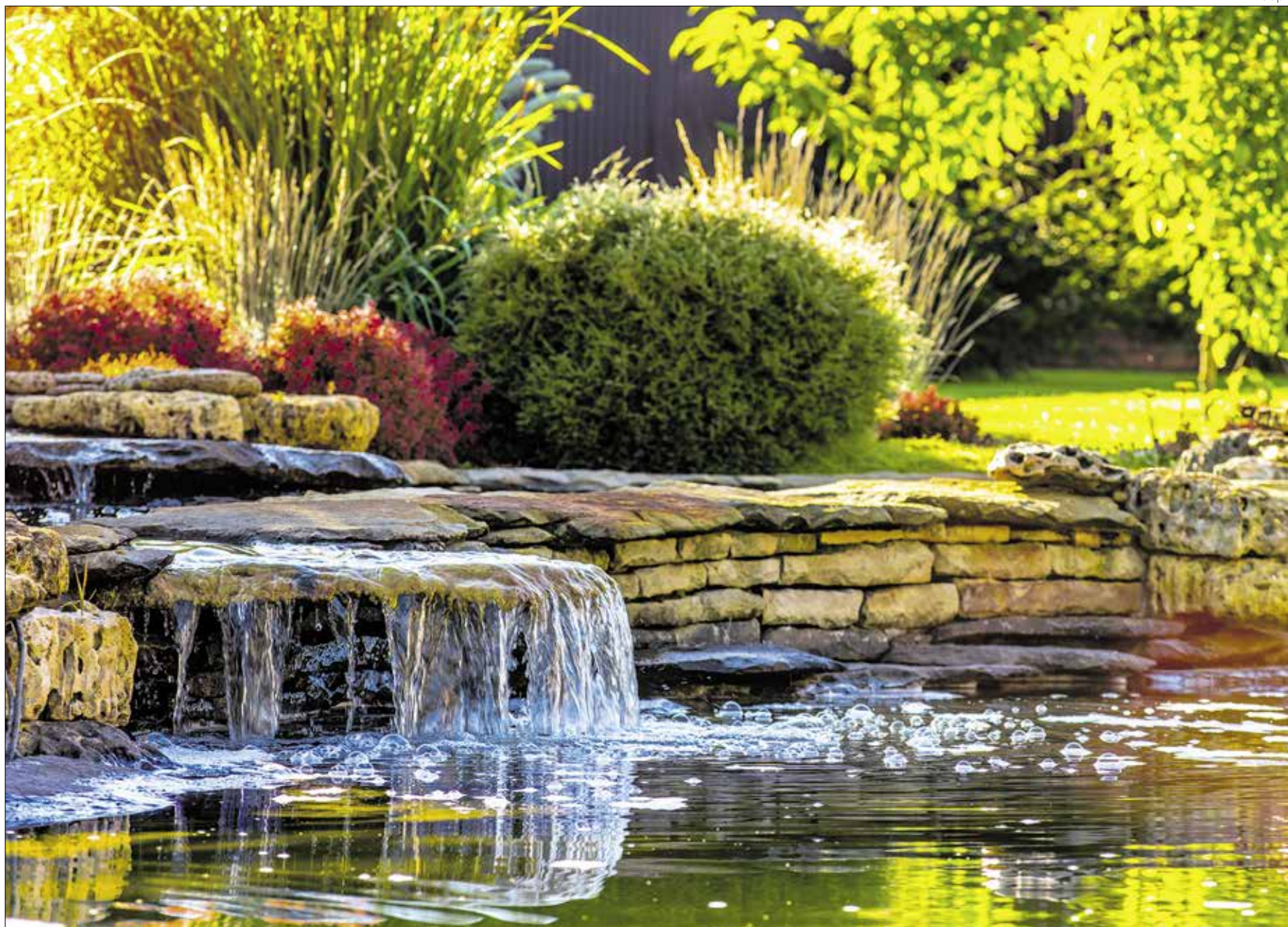
Pienissä 40–50 litran säkeissä myytävä multa on usein aika tur- vevoittoista. Se taas tarkoittaa sitä, että istutuksia joutuu kastelemaan urakalla, koska turve ei juurikaan pidätä vettä. Pikku säkeissä oleva, turvepitoisin multa on tarkoitettu paremminkin olemassa olevan is- tutuksen maanparannukseen kuin uusien istutusalueiden perustami- seen. Suursäkeissä myytävä tava- ra on pääsääntöisesti multaa ja so- veltuu piharakentamiseen oikein hyvin.

Älä istuta taimia liian tiheään

Pihan suunnittelussa on hyvä en- siksi miettiä, minkä tyyllisen »

Freepik

pihan haluaa ja millainen värimaailma miellyttää omaa silmää. Ennen kasvivalintoja on vielä huomioitava kasvuolosuhteet eli kasvuvyöhyke, maaperä ja valon suunta. Sitten voi ottaa suunnan taimikauppaan.

Järvinen suosittelee tekemään ryhmiä, joissa kasvit tukevat toisiaan. Alppiruusu esimerkiksi on varjossa viihtyvä kasvi, joten sen kaveriksi voi istuttaa puun, joka vähän kasvettuaan varjostaa pensasta ja lisää sen viihtyvyyttä.

– Sen sijaan että laittaa pientä ripellystä sinne ja tänne, niin rakentaa mieluummin suurehkoja, puolivillin näköisiä sekaryhmiä. Niihin voi laittaa myös hyötykasveja, kuten marjapensaana ja matalampaa perennaa alle.

Yksi yleisimmistä virheistä, joita harrastelijahortonomi tekee, on istuttaa taimet liian lähekkäin. On maltettava noudattaa taimiston suositusta taimivälistä, vaikka istutettu alue näyttää aluksi vähän tyhjältä ja vajaalta. Kunhan malttaa odottaa pari vuotta, niin piha alkaa näyttää siltä, mitä on suunniteltu.

– Jos kasvit istuttaa liian tiheästi, niin niitä joutuu aika pian harventamaan ja silloin on ostanut taimia suotta liikaa. Samoin liian tiheästi istutettaessa nopeakasvuisemmat saattavat tukahduttaa hitaammat ennen kuin ne pääsevät edes kunnolla vauhtiin. Kasvustojen perkaamisessa ja kokonaisten pensaiden

poistamisessa on hirveä homma, kun ne ovat ehtineet juurtua kunnolla, sanoo Järvinen.

On toki taimistoja, joista saa myös valmiiksi suuria puita ja pensaita. Valitettavasti niitä on pikku taimia vaikeampi saada istutuksen jälkeen viihtymään ja ne maksavat moninkertaisesti yleisemmin myynnissä oleviin pieniin taimiin verrattuna.

Veden solina vaatii vähän hoitoa

Solisevan veden ääni rauhoittaa ja moni haluaa siksi vesiaiheen omaan puutarhaansa. Siinäkin on omat nikkinsä, ettei haluttu pihan kaunistus ole hetken päästä leväinen kuoppa pihan perällä.

– Suosittelen käyttämään valmiita paketteja, joissa on allas ja kanisi, josta vesi pulppuaa. Kantta voi sitten maisemoida vaikka kauniilla kivillä. Kun järjestelmä on suljettu, niin sinne ei keräänny niin paljon ylimääräistä. Jos kuitenkin haluaa avoimen sammakkolammen, niin siihen kannattaa istuttaa kasveja, jotka puhdistavat vettä. Allasta ei myöskään kannata sijoittaa suoraan auringonpaisteeseen, koska silloin siihen kertyy nopeasti levää, muistuttaa Järvinen.

Kun allas on tasapainossa, se ei ole kuulemma työläs hoidettava. Kun putsaa pohjaan kertyvät lehdet ja roskat pois vaikka kerran viikossa,

niin vesi pysyy todennäköisesti hyvänä. Virtaava vesi on paras ratkaisu siinä, että altaan vesi pysyy puhtaana ja kirkkaana.

Kerran vuodessa – joko syksyllä tyhjennyksen yhteydessä tai keväällä ennen täyttämistä – kannattaa puhdistaa allas perusteellisesti ja poistaa pohjasta kaikki orgaaninen aines pois.

Aita tarvitsee luvan ja kunnan perustukset

Vaikka uusi rakentamislaki helpotti pienehköjen rakennusten pystyttämistä, ei sen vaikutus ulotu esimerkiksi aitoihin. Kaupunkiympäristössä aidan rakentamista on säädelty usein varsin tarkasti.

Yleisin määräys on, että tontin rajalle saa pystyttää 1200 mm aidan ilman eri lupaa, mutta käytännöt vaihtelevat kortteleittain ja jopa tonteittain. Kannattaa siis pirauttaa oman kunnan rakennusvalvontaan ja varmistaa, mitä saa tehdä ja mitä ei.

Jos asuinalueelle on määrätty, että tonttien välissä pitää olla pensasaidat ja haluaisi pitää lemmikkiä pihalla vapaana, voi pensasaidan sisäpuolelle, omalle puolelle tonttia laittaa verkkoaidan. Sekään ei saa olla yletömän korkea.

Jos saa luvan aidan rakentamiseen, on jälleen tärkein yksityiskohta perustukset. Niiden pitää olla kunnol-

liset, riittävän syvät ja huolella roustaeristetyt, etteivät tolpat mene routimisen takia vinoon tai muurikivi-aita vetele. Joka suuntaan kiemurta- ja kallisteleva lauta-aita ei ole ilo silmälle.

Piharakennuksia suunnitellessa pitää muistaa, että vaikka niille ei välttämättä enää tarvita erillistä lupaa, pitää kaiken rakennettavan kuitenkin mahtua tontin rakennusoikeuteen. Myöskään liian lähelle naapurin rajaa ei saa rakentaa.

Esimerkiksi terassi ja pergola talon kyljessä ovat kivoja silloin, kun taloon on suunniteltu kulku ulos. Saunan jälkeen vilvoittelukin on mukavampaa ja kokkaaminen sujuu, kun saa suoraan ovesta kuljettua tarvitsemansa tavarat terassille.

– Itse tykkään, että jos vaan kustannukset antavat periksi, on kiva, jos on useampia oleilupaikkoja pihassa. On esimerkiksi aamukahvipaikka jossain kohtaa tonttia, saunan vilvoittelu toisaalla ja kesäkeittiö sekä ruokailu omassa kohdassaan. Muutama liuskekivi ei vaadi kummoisiakaan pohjatöitä, mutta niiden päälle saa esimerkiksi pikkupöydän ja pari tuolia sille aamukahville, toteaa Järvinen. ■

Maaret Järvinen on pihasuunnittelija ja puutarhuri, joka on pitänyt jo pitkään suosittua kevät.net -blogia.

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Kotipuutarhuri ei tarvitse torjunta-aineita

Ihmiset ovat innovoineet läpi historian erilaisia yhdisteitä, jotka auttaisivat meitä arjessa pitämään kodin siistinä ja puutarhan ötökät loitolla. Monet näistä kemikaaleista kuitenkin sisältävät niin kutsuttuja ikuisuuskemikaaleja eli PFAS-yhdisteitä, jotka ovat erittäin haitallisia sekä meille ihmisille että ympäristölle. PFAS-yhdisteiden on todistettu lisäävän esimerkiksi erilaisten syöpien riskiä ja vaikuttavan kykyymme saada jälkeläisiä. Arkea helpottavista aineista onkin tullut valtava turvallisuushka.

Turvallisen elinympäristön vaaliminen alkaa kotoa ja omasta pihapiiristä; emmehän halua myrkyttää omaa elinympäristöämme. Myrkyille on onneksi olemassa lukuisia luonnonmukaisia vaihtoehtoja, joista osa nojautuu uudennlaisiin innovaatioihin ja osa perinteisiin menetelmiin ja maalaisjärkeen. On hyvin ymmärrettävää, että erityisesti ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät vieraslajit, kuten kotilot ja etanat aiheuttavat kotipuutarhureille päänsäivää ja houkuttuksen kaivaa myrkkypulot esiin. Järkevä ajoitus ja erilaisten menetelmien yhdistäminen mahdollistavat kuitenkin tehokkaan mutta luonnonmukaisen torjunnan. Tuholaiseta-noiden ja -kotiloiden hävittämiseen voi käyttää luomuviljelyynkin soveltuvia rautafosfaattivalmisteita jo aikaisin keväällä erityisesti ilta-aikaan, jolloin maan kosteus on korkeampi ja eliöt liikkeellä. Kevätaikaan on myös tärkeää poimia näkyvät kotilot puutarhasta ennen niiden munimisaikaa ja hävittää

ne kiehuvan kuumalla vedellä sekajätteen mukana, jotta ne eivät leviä uudelleen tai houkuttele paikalle lajotovereita.

On ymmärrettävää, että puutarhassa kyykkiminen ei ole kaikille vaihtoehto. Puutarhan hoitoon tarjotaan onneksi myös erilaisia palveluita kuten paikallisten 4H-yhdistysten piha- ja puutarha-apua. Nämä yhdistykset kouluttavat ja työllistävät paikallisia nuoria, jotka oppivat samalla myös itse käytännön taitoja puutarhanhoitoon liittyen. Voimakkaat kemikaalit jäävät pysyvästi maaperään ja siten maahan sitoutuva kemikaalitaakka kertautuu sukupolvien myötä. Meidän on siis ajateltava erityisesti lapsia ja nuoria niin terveys- kuin ympäristöasioissa.

Meidän poliitikkojen tehtävänä on kehittää sellaisia lakeja, olosuhteita ja kannustimia, joiden myötä terveyttä ja planeetan hyvinvointia tukevat toimin-tamallit ja innovaatiot pääsevät leviämään ja vie-mään tilaa menneisyyden myrkyiltä. EU on jo nyt tiukentanut näiden vaarallisten kemikaalien pitoi-suusvaatimuksia, mutta edelleen kuluttajan tulee olla tarkkana. Pyrin itse edistämään tiukempaa EU-tason kemikaalisääntelyä erityisesti kuluttajatuot-teissa mutta valitettavasti kaikki päättäjät eivät ole samoilla linjoilla. Haluankin rohkaista kansalaisia olemaan aktiivisesti yhteydessä poliittisiin päättä-jiin ja vaatia lainsäädäntöä, joka turvaa terveellisen ja turvallisen elinympäristön meille nykyisille ja tule-ville sukupolville.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Mökkeilyn makuun

Simppelin kotoisa mummonmökki tai hulppea huvila – vapaa-ajan asuntoja löytyy laidasta laitaan, mutta yhteistä niille on se, että useimmat meistä viettäisivät niissä oikein mieluusti aikaansa. Millaiset mökit ovat nykyisin haluttuja, ja millaisin toivein mökkeilyn pariin ylipäättään hakeudutaan?

Mökkikauppa käy taas – jos nyt ei kuumana, niin ainakin mukavan lämpöisenä.

Kiinteistönvälitysalan Keskusliitto raportoi kesän 2025 lopulla mökkikaupan vilkastuneen jälleen parin vuoden notkahduksen jälkeen. Tiedotteessaan liitto totesi vapaa-ajan asuntojen kaupmäärien nousseen jo korona-aikaa edeltävää tasoa korkeammalle.

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry:n puheenjohtaja **Raimo Kosonen** arvioi mökkikauppakohdeiden osalta tilanteen olevan pääosin kaksijakoinen. Hänen kokemuksensa mukaan osa mökinostajista haluaisi löytää suhteellisen edullisia kohteita, joita voisi sitten hankinnan tehtyään kunnostaa

remonteilla omien mielihalujen mukaisesti.

– Osa taas etsii hyvin varusteltuja mökkikohteita, joissa lähtökohtaisesti on lähes sama varustelutaso kuin omassa vakituksessa asunnossa.

Usein etsinnässä ovat puhtaiden vesien ranta-kohteet, Kosonen lisää. Myös paikallisten palveluiden saatavuudella saattaa olla kuitenkin suuri merkitys mökinvalinnassa.

Vanhan mökin sähköistäminen on mittava hanke

Lähivuosien aikana ei ole Kososen mukaan tapahtunut mitään erityisen suurta muutosta sen suh-

teen, millaista varustelutasoa vapaa-ajan asunnoilta toivotaan – ainakaan tutkimustulosten perusteella. Hän huomauttaa mökkien varustelutason toki kehittyneen kaiken aikaa pikku hiljaa.

Jos mökki on ollut ennestään niin sanotusti vaatimattomammin varusteltu, vaikkapa kantoveden varassa ja sähkötön, voikin herätä houkutus lisätä siihen mukavuuksia.

– Kysymys on usein tässä yhteydessä tapahtuvista perusasioihin liittyvistä toimista, kuten mökin sähköistäminen, veteen ja viemärintiin tehtävät muutokset sekä etäyhteyksien saaminen mökille.

Kun mökki halutaan sähköistää tai varustaa juoksevilla vedellä, kyse on Kososen mukaan lä-

hes poikkeuksetta varsin isosta muutoksesta – riippuen toki vanhan mökin lähtötilanteesta. Hän muistuttaa tehtävien toimenpiteiden olevan myös luvanvaraisia.

– Ennen minkään toimenpiteen käynnistämistä, jo suunnittelun yhteydessä, tulee olla yhteydessä kunnan asianomaisiin viranhaltijoihin ja selvittää heiltä tarvittavat lupamenettelyt. Näin vältetään myöhemmin mahdollisia eteen tulevia ongelmia.

Esimerkiksi mökin käyttötarkoituksen muuttaminen kesäasuttavasta ympärivuotiseen käyttöön soveltuvaksi edellyttää erilaisia lupamenettelyitä. Muutokseen liittyvät ehdot ovat määriteltävinä kuntien rakennusjärjestyksessä.

– Näiden ehtojen selvittäminen jo suunnitelmia käynnistettäessä on ensiarvoisen tärkeää. Yllätyksenä saattaa myös tulla LVIS-alueelle tehtävien parannuksien ja korjauksien korkea kustannustaso, Kosonen huomauttaa.

Kuntokartoitus mökkiremontin aluksi

Jos mökkirakennus on yhtään vanhempaa perua, se voi kaivata jo melkoista remonttia. Ainakin tulisijat, katon kunto, sadevesijärjestelmä ja mahdolliset kaivot olisi hyvä käydä läpi ajatuksella. Niiden puutteet kun voivat aiheuttaa suurempia ongelmia, jos asia lyödään laimin pitkään.

– Mökkiremonttia suunniteltaessa kannattaa aluksi tehdä mökin nykytilan kuntokartoitus mielellään yhdessä alan ammattilaisen kanssa, Kosonen suosittelee.

Hän kehottaa myös huomioimaan mökin rakentamisajan kohtana voimassa olleet rakentamiseen liittyvät ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi on tärkeää selvittää, mitä materiaaleja on hyvä tai suositeltavaa käyttää remonttia toteutettaessa.

– Väärin valittuina ne saattavat johtaa tuleviin uusiin ongelmiin.

Kosonen pohtii mökkeilijälle olevan oleellista harkita, mitä kunnostamis- ja ylläpitotarpeita mökkiin olisi hyvä tai pitäisi tehdä.

– Toteuttaa asioita suunnitelmallisesti, ei spontaanisti, hän painottaa. Jo remontin suunnittelun yhteydessä varhaisessa vaiheessa tulee olla myös yhteydessä kunnan rakennusvalvontaan.

Mökinomistaja ei kuitenkaan saa tai edes voi toteuttaa aivan kaikkea itse, vaan joidenkin toimenpiteiden tekeminen kuuluu jättää ammattilaisille. Jos jotakin, Kosonen toivoisi-kin varsinkin kokemattomampien mökinomistajien olevan paremmin tietoisia siitä, mitkä toimenpiteet mökillä ovat luvanvaraisia.

Vanhan mökin kunnossapidon tarvitsema työmäärä voi kuitenkin yllättää. Kosonen muistuttaa sen voivan varsin usein kasvaa jopa moninkertaiseksi aiemmin ajatellusta.

– Eikä vähiten siksi, että työn edistyessä niin sanotusti ”ruokahalu kasvaa” ja laajenee alkuperäistä laajemmalle.

Omat mökkitoiveet ja ympäristön olosuhteet selville

Jos mökkikuume yllättää ja myytäviä mökkejä tekee mieli ryhtyä katselemaan tositaroituksella, mitä kaikkea tulisi käydä läpi ennen kuin lyö niin sanotusti rahat tiskiinkin?

Raimo Kosonen kehottaa ensinnäkin selvittämään perusteellisesti omat toiveet ja tahtotilan siitä, millaista mökkiä ollaan hakemassa.

– Ollaanko hankkimassa tee-se-itse -kunnostustarvetta omaavaa mökkiä vai valmista kokonaisuutta? Olisiko sen sijainti rannalla vai kuivan maan mökki?

Toisekseen hän neuvoo miettimään mökiltä haluttua varustelua kuten esimerkiksi sen sähköistystä. Yhtä lailla tulisi huomioida myös kulkuyhteydet mökille, sekä veden käsittelyyn liittyvät seikat.

Toiveiden selkeydyttyä ja mahdollisen kohteen löydyttyä Kosonen neuvoo tekemään tai teettämään kohteeseen vielä kuntotarkastuksen ennen ostopäätöksen tekemistä. Sen lisäksi hän kehottaa selvittämään alueen tulevia ja nykyisiä kaava-asioihin ja rakentamiseen liittyviä ohjeita ja muutoksia.

– Onko alueelle tulossa mahdollisia energiaan – aurinko, tuuli – tai kaivoksiin liittyviä hankkeita lähivuosina, hän mainitsee esimerkkinä.

Sen ohella mökin ympäristöön kannattaa Kososen mukaan tutustua myös toisesta, vielä olennaisemmasta vinkkelistä käsin: eli soveltuuko se juuri siihen omaan tulevaan vapaa-ajan asumiseen.

• Kesämökin rakennustyöt • Saunaremontit
• Piharakennukset • Kylpyhuoneremontit
• Terassit ja puuaidat • Huoneistoremontit

WWW.RAKENNUSKETTUNEN.FI

**Asianajotoimisto
Aki Pietarinen Oy**

Puh. (013) 631 610 • 040 515 9610

Rantakatu 25 A 1, JOENSUU
• Liperi • Outokumpu • Polvijärvi

www.pietarinen.fi
asianajotoimisto@pietarinen.fi

**Lasipullot ja -purkit
säilöntään ja
elintarviketeollisuuteen**

Tutustu valikoimaamme

PUTELI

Lylykoskentie 11, Joensuu
0500 285 907

www.puteli.fi

ARI TUOVINEN
KANNONPOISTOPALVELU
puh. 0400 907 115

*Työkohteita kiinteistöjen pihat, puistot,
golfkentät, hautausmaat ym.*
ari.tuovinen@pp.inet.fi

Varttuneet mökkeilijät satsaavat mökin esteettömyyteen ja palveluihin

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL julkaisi keväällä 2025 jäsenistönsä keskuudessa laajan mökkitutkimuksen, jossa tarkasteltiin muun muassa mökillä vietettyä aikaa ja mökkiläisten keski-ikää, joka oli kyselyssä 66 vuotta. Tutkimuksessa ilmeni, että mökin myymistä ei iän karttumisesta huolimatta harkinnut kovinkaan moni. Vastaajista 44 prosenttia oli sitä vastoin remontoanut mökkiään esteettömäksi ja vajaa 40 prosenttia turvautunut erilaisiin palveluihin, esimerkiksi mökkitalkkareihin, helpottaakseen mökillä oleskelua. ■

Kesämökki saattaa olla kiinteistönä arvokkaampi kuin vakinainen asunto, eikä yksi vakuutus aina riitä. Silloin täytyy tietää, mikä rakennus ja irtaimiston osa kuuluu minkäkin vakuutuksen piiriin.

Teksti: Ulla Sirén

Hyvä kesä vakuutuksesta

Kun lähdetään kesäksi mökille, vakituinen asunto jää vaille valvontaa. Syksyllä taas mökki jää ilman asukkaita mahdollisesti koko talvikaudeksi – ja ainahan voi sattua jotain. Jonkinlainen riski täytyy ottaa, koska joka paikassa ei voi olla yhtä aikaa. Mutta jos vakuutusturva on kunnossa, se suojaaa huomattavasti myös mielenrauhaa.

Joidenkin työhön ja ammattiin liittyvien vakuutusten lisäksi ainoa lain vaatima vakuutus Suomessa on liikennevakuutus, jonka tarvitsee jokainen moottoriajoneuvon omistaja. Kodin, kesämökin ja niissä olevan irtaimiston saa siis jättää vakuuttamatta jos haluaa, mutta onnettomuuden sattua menetys voi olla lopullinen. Tuhoutunutta omaisuutta ei saa välttämättä koskaan takaisin, ei myöskään menetettyjä vuokratuloja, ja jos vahinkoa on aiheutunut toisen henkilön terveydelle tai omaisuudelle, korvausten maksamiseen ei kenties riitä jäljellä oleva elämä.

Käytännössä pakollinen

Vaikka kotivakuutus ei ole lakisääteisesti pakollinen, se on käytännössä lähes välttämätön. Esimerkiksi pankit vaativat voimassaolevan vakuutuksen kiinteistöä koskevaa lainapää-

töstä tehdessään. Vuokranantajan ei ole pakko vaatia vuokralaiselta vakuutuksia, mutta useimmat edellyttävät vuokrasopimuksessa, että vuokralaisella on oltava kotivakuutus, johon sisältyy asunnolle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutettuja vahinkoja korvaava vastuuvakuutus.

Taloyhtiöiden kiinteistövuokutus taas korvaa rakenteet, mutta se ei kata osakkaiden irtaimisto- ja vastuuvakuutuksia, joten niistä on huolehdittava itse. Omistajan kannattaa pitää kunnossa myös sijoitusasunnon vakuutukset, vaikka taloyhtiö ja vuokralainen ottavat omat vakuutuksensa.

– Sijoitusasunnon vakuutus korvaa, jos esimerkiksi kalliille pintamateriaalille aiheutuu suurempaa vahinkoa, kuin mihin vuokralaisen kotivakuutus riittää, tai jos asunnolle on aiheutunut vahinkoa vuokralaisen tahallisen tai törkeän huolimattoman

toiminnan seurauksena, kertoo jaostopääällikkö **Jussi Korpelainen** FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vuokranantajahan ei sitä paitsi voi tietää, onko sopimusvaiheessa otettu vakuutus voimassa vielä, kun jotakin tapahtuu.

Yleensä vakuutusyhtiöt tarjoavat kotivakuutuksiin kahta tai kolmea eri hinta- ja kattavuustasoa. Halvin ja suppein vaihtoehto on yleensä palovakuutus, joka korvaa tulipalon, myrskyn ja salamaniskun aiheuttamat vahingot, mutta ei esimerkiksi vesivuotoja eikä rikkoutuneita kodinkoneita. Laajiin vaihtoehtoihin sisältyvät tavallisesti vastuu- ja oikeusturva sekä turva esimerkiksi varkauksien ja ilkeiden varalta.

– Sana laaja liittyy vakuutusturvan tasoihin. Se ei suoraan kerro, että samalla on otettu vastuuvakuutus, Korpelainen muistuttaa.

Vuokranantajalla ei ole lakisääteis-

tä pakkoa ottaa kotivakuutusta sijoitusasuntoonsa, mutta se on erittäin suositeltavaa oman taloudellisen turvan takaamiseksi. Vaikka taloyhtiöllä on kiinteistövuokutus ja vuokralaisella oma kotivakuutus, vuokranantajan oma vakuutus kattaa asunnon pintamateriaalit, kalusteet ja vuokratulon menetykset.

Vakuutus kannattaa pitää voimassa jo silloin, kun omakotitaloa tai mökkiä vasta rakennetaan, mutta materiaalit on jo tuotu tontille. Myrsky, tulipalo tai ilkeä voivat vahingoittaa yhtä hyvin rakenteilla olevaa kuin valmista rakennusta, ja varkaat iskevät helposti juuri työmaille joilla täytyy säilyttää kalliita työkaluja.

Mökille oma vakuutus

Vapaa-ajan asunnon vakuutus ei ole pakollinen, mutta samoista syistä kuin pysyvässä asunnossa se on

Pixabay

Myrskyvahingot käyvät usein kalliiksi, ja niitä korvataan paljon vakuutuksista.

Freepik

Joskus kesämökeillä säilytetään tavaroita samojen ovien ja lukkojen takana kuin edellisen omistajasukupolven aikana. Vakuutusyhtiöllä voi olla niiden suhteen omia vaatimuksia.

käytännössä usein välttämätön. Mökin vakuuttaminen vähintään tulipalon ja myrskytuhojen varalta on äärimmäisen tärkeää, koska osan ajasta asumaton, usein luonnon keskellä sijaitseva kiinteistö on niille vielä alttiimpi, kuin vakituisesti asuttu omakotitalo. Kotivakuutus ei kata kesämökkiä eikä sen irtaimistoa, vaan mökki pitää vakuuttaa erikseen.

- Vakuutusyhtiöiden mökkivakuutuksen nimellä tarjoama vakuutus on käytännössä toinen kotivakuutus, sillä se sisältää samat asiat, Korpelainen kertoo.

Mökkivakuutus kattaa paitsi asuinrakennuksen myös tontilla sijaitsevat pienet rakennukset kuten vajat, puusuojat, grillikatokset, kaivot ja leikkimökit sekä niihin liittyvän irtaimiston. Joissakin yhtiöissä mökkivakuutukseen voi sisällyttää myös rakennusten ulkopuolella pidettävää omaisuutta, kuten soutuveneeneen sekä siihen sopivan perämoottorin. Isommat moottoriveneet taas määritellään vesikulkuneuvoiksi, jotka tarvitsevat oman vakuutuksen, joskaan se ei ole liikennevakuutuksen tavoin lakisääteisesti pakollinen.

Koska kesäkodit ovat yleensä osan vuotta asumattomina, mökkivakuutuksen ottajan on erityisen tärkeää varmistaa, että vakuutukseen sisältyy rikosturva, joka korvaa ryöstöt ja varkaudet sekä murren ja ilkivallan seurauksena syntyneet vahingot.

Kesämökin omistajan vakuutus- huolet eivät aina pääty yhden mökkivakuutuksen ottamiseen, sillä usein vapaa-ajan asunnon tontilla on mui-

takin rakennuksia. Mökkivakuutus ei kata isompia piharakennuksia eikä minkään kokoisia saunoja, jotka sijaitsevat eri rakennuksessa kuin asuintilat. Useilla vakuutusyhtiöillä mökkivakuutukseen sisältyvät alle 12 neliön suuruiset piharakennukset, mutta ei kaikilla, joten kokoraja pitää tarkistaa omasta yhtiöstä.

- Tärkeintä on huomioida sopimuksessa mainittu euromääräinen enimmäiskorvaus. Yleensä pieni piharakennus ei ole vakuutusarvoltaan merkittävä, mutta rakennuksesta ja sen varustuksesta riippuen voi olla poikkeuksia, Jussi Korpelainen muistuttaa.

Ajoissa ja ajan tasalla

Kotivakuutus on tarpeen ottaa siinä vaiheessa, kun asunnon tai kiinteistön hallinta ja samalla sen riskit siirtyvät itselle. Vakuutuksen pitämisen ajantasaisena on asiakkaan, ei vakuutusyhtiön tehtävä, joten lisärentamisen, remonttien ja isojen irtaimistohankintojen yhteydessä on hyvä tarkistaa kodin vakuutusturva.

Vapaa-ajan asunnon vakuutusten ajantasaisuudesta huolehtiminen saattaa olla jopa vaativampaa kuin pysyvän asunnon, sillä mökkitontilla sijaitsee usein eri-ikäisiä, -kokoisia ja -kuntoisia piharakennuksia, joita läikkin käsittelee keskenään eri tavoin.

Uusi rakennuslaki, joka tuli voimaan vuoden 2025 alussa, helpotti pienrakentamista rakennuslupien osalta. Nykyään alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai alle 50

neliön katoksen saa tehdä ilman rakennuslupaa. Lain uudistuksella ei ole tekemistä vakuutusturvan kanssa, vaan kaikki isot ulkorakennukset ja kaikki saunarakennukset pitää vakuuttaa kuten ennenkin.

Vakuutusturvan kannaltakin on tärkeää, että tontin kaavamääräyksiä ja uudisrakennukselta vaadittavia etäisyyksiä muista rakennuksista, naapurin rajasta ja rantaviivasta noudatetaan tarkasti. Niidenkin rakennusten, jotka eivät tarvitse rakennuslupaa, pitää olla niiden suhteen hyväksyttäviä. Asia kannattaa tarkistaa tontin sijaintikunnan rakennusvalvonnasta ennen rakennuksen pystyttämistä. Rakennusmääräysten rikominen voi vaikuttaa siihen, miten vakuutusyhtiö suostuu korvaamaan vahinkoja.

Jo olemassa oleviin rakennuksiin tehdyt lisäykset, esimerkiksi uusi kuisti, kasvattavat rakennuksen kokonaisalaa eli rakennuksen ulkomitojen mukaan laskettua pinta-alaa, joka puolestaan vaikuttaa vakuutusarvoon. Lisärakentamisen yhteydessä kannattaa siis tarkistaa myös mökin vakuutusturva, ettei kiinteistö jää rakennusprojektien takia alivakuutetuksi. Sama koskee muitakin kiinteistön arvoon vaikuttavia uudistuksia, kuten vesijohtoja, viemärointiä ja sähköasennuksia, joiden pitäisi näkyä vakuutustiedoissa.

Kesäasunnolle hankitaan usein jopa arvokkaampia koneita ja laitteita kuin vakituiseen asuntoon. Pihan hoitoa ja harrastuksia varten tarvitaan monenlaisia välineitä, ja mökin

piharakennuksista voi löytyä säilytystilaa muullekin satunnaisesti tarvittavalle kalustolle. Vakuutussopimuksessa määritelty irtaimiston enimmäiskorvaus voi kaivata päivittämistä, jos irtaimiston arvo kasvaa.

Suojeluohjeet lähilukuun

Vakuutussopimukseen kirjatut suojeluohjeet on ehdottoman tärkeä ei vain lukea läpi, vaan tutkia huolellisesti, mitä niissä kehoitetaan tekemään. Jos ohjeita on laiminlyöty, ja vahingon tapahduttua voidaan osoittaa, että laiminlyönti on jollain tavalla syynä tapahtumiin, vakuutusyhtiö voi pienentää korvaussummaa tai tapauksesta riippuen jättää menetyksen kokonaan korvaamatta.

Suojeluohjeissa neuvotaan esimerkiksi, miten irtaimistoa pitää säilyttää. Juuri kesämökillä tavaroiden säilytys voidaan hoitaa vähän sinne päin - ovet ja lukot puuttuvat tai eivät täytä vakuutusyhtiön vaatimuksia. Päältä ajettavan ruohonleikkurin paikka ei siis ole pressukatoksessa vaan lukon takana, mikäli sille halutaan riittävä vakuutusturva.

Muukin suojaaminen on tärkeää vakuutusturvan kannalta. Jos kesämökillä on vesijohtovesi ja viemärointi, niiden jäätyminen on pyrittävä estämään ohjeiden mukaan. Samoin sähkön ja tulisijojen aiheuttama tulipaloriski on minimoitava esimerkiksi irrottamalla mökiltä lähdettäessä sähkölaitteet pistorasiasta sekä huolehtimalla säännöllisestä nuohouksesta ja tulisijojen eheydestä. ■

Teksti: Elina Salmi

Aurinkopaneelien avulla voi säästää sähkölaskussa

Sähkön hinta ja keinot sähkön säästämiseen ovat kestoaihe omakotiasukkaiden keskuudessa. Jos oma talo on otollisella paikalla, on aurinkosähköjärjestelmä voi olla toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi, jos haluaa itse vaikuttaa sähkölaskuunsa.

Tuorein kauhistelun aihe on ollut tehomaksu ja miten tulla toimeen sen kanssa. Tehomaksulla jakeluverkkoyhtiöt kannustavat asiakkaitaan sähköverkon kuormituksen pienentämiseen ja se perustuu kuluttajan sähkönkäytön huipputehon tasoon. Huipputehoksi Energiavirasto on määritellyt 8 kWh.

Tehomaksullisen tuotteen valinneilla asiakkaila tehomaksu määräytyy kuukauden korkeimman 60 minuutin sähkönkäytön keskitehon perusteella. Eli vain kuukauden korkein tunnin keskiteho määrittää kyseisen kuukauden tehomaksun suuruuden.

Tehomaksun sisältävä tariffi saatetaan olla jonkin verran edullisempi kuin tehomaksuton. Jos kodin suuritehoisten sähkölaitteiden käyttöä on

mahdollista ajoittaa eri ajankohtiin, voi tehomaksullinen tuote olla mitä sopivin omaan kotiin. Oman sähkönkäytön ajoituksella voi siis vaikuttaa sähkön siirtolaskun suuruuteen.

Tehomaksun takia ei omakotiasukkaan kannata yöuniaa menettää, sillä maksu ei ole pakollinen, vaan pienasiakkaille pitää aina olla tarjolla myös tehomaksuton vaihtoehto. Lisäksi kaikki jakeluverkkoyhtiöt eivät välttämättä tuo pienasiakkaille lainkaan tarjolle tehomaksullista sähkönsiirtotuotetta.

Aurinkosähkö on otollisessa paikassa kannattava

Aurinkosähkö sopii erityisesti kotei-

hin, joissa käytetään sähköä myös kesällä esimerkiksi käyttöveden lämmitykseen, ilmanvaihtoon ja jäähdytykseen tai sähköauton lataukseen. Vaikka kuumien buumien aurinkosähkön ympärillä onkin jäähtynyt, on aurinkosähköjärjestelmä edelleen toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi. Parhaassa tapauksessa se maksaa käyttöaikanaan investoinnin takaisin jopa kaksinkertaisesti.

Edellytys tietysti on, että aurinko paistaa omakotitalon katolle tai pihalle esteettä. Ihanteellinen sijaintipaikka paneeleille on talon eteläpuoli, jos kohta itä- ja länsipuoleltakin saa vielä kohtuullisen tuoton. Lähitöllä ei myöskään saa olla varjostavia puita.

- Taloudellisesti toimiva ratkai-

su on mitoittaa aurinkosähköjärjestelmä oman sähkönkulutuksen mukaan huomioiden samalla, että suuremman järjestelmän saa suhteessa edullisemmin. Siksi ennen järjestelmän hankkimista kannattaa miettiä, onko lähitulevaisuudessa aikeissa tehdä sähkönkulutukseen vaikuttavia investointeja, jotta ne voi huomioida järjestelmän kokoa määritettäessä, kehottaa asiantuntija **Teemu Kettunen** Motiva Oy:stä.

Ilman erillistä akustoa aurinkosähköjärjestelmän kannalta oleellista on vain se sähkönkulutus, joka ajoittuu siihen vuoden- ja kellonaikaan, jolloin on riittävän valoisaa paneelien sähköntuoton kannalta. Oman sähkönkulutuksesi tiedot saat maksutta oman sähköyhtiösi kulutusseuranta-

Freepik

palvelusta tai Fingridin Datahubista.

Ennen kuin lähtee hieromaan kauppaa paneelipaketista, pitää myös selvittää omasta jakeluverkkoyhtiöstä, mitä se asiaan sanoo eli miten ison aurinkosähköjärjestelmän kohteeseen voi asentaa ilman, että jakeluverkkoyhtiö joutuu vahvistamaan verkkoaan sen vuoksi.

Myös sähkön myyntiyhtiön kanssa pitää tehdä sopimus ylijäävän aurinkosähkön ostamisesta etukäteen, sillä ylijäämäsähkölle täytyy olla ostaja ennen kuin aurinkosähköjärjestelmä liitetään sähköverkkoon. Kunnan rakennusvalvontaankin pitää pirauttaa, koska osassa kuntia vaaditaan paneelien asentamiselle lupa.

Kokonaan irti sähköverkosta ei pääse suurenkaan aurinkosähköjärjestelmän avulla, koska sähköä ei synny lainkaan yöllä eikä kummoisiakaan määriä marraskuun ja helmikuun välisenä aikana.

Aurinkosähkö pienentää omaa sähkölaskua

Oman käytön yli jäävän sähkön voi myydä jakeluverkkoyhtiölle, mutta siitä syystä ei kannata kasvattaa järjestelmää paljon yli oman tarpeen.

Lisäksi sähköverkkoon on lähivuosina tulossa ja jo tullut hyvin paljon isoja akkuja. Niiden myötä tietyiltä sähkön reservimarkkinoilta saatavat korvaustasot ovat pudonneet aika tavalla. Aiempien vuosien tuotot reservimarkkinoilta eivät ole lupaus tulevasta tuotoista. Tänä päivänä oman sähkön myynnillä tienaa parhaimmillaankin joitakin kympejä kuukaudessa, jos ajankohta ja pörssisäh-

kön hinta ovat kohdallaan.

Aurinkosähköjärjestelmällä voi joka tapauksessa alentaa omaa sähkönkulutusta suurimman osan vuotsta. Lisäapua voi hakea erilaisista älyohjausratkaisuista.

– Älyohjaus auttaa sähkönkulutuksen hallinnassa. Merkittävimmät sähkönkulutukseen liittyvät tekijät voidaan liittää älyohjaukseen, jolloin aurinkosähkö huomioidaan siinä ohjausautomaatikassa. Älyohjaukseen voidaan liittää esimerkiksi sähköauton lataus, ilmalämpöpumppu, sähköinen lattialämmitys ja sähköinen käyttövesivaraaja, toteaa Kettunen.

– Älykkään ohjauksen avulla voi ohjata laitteen varastoimaan aurinkosähköä silloin, kun paneelit tuottavat sähköä enemmän kuin sitä kuluu. Esimerkiksi lämminvesivaraajan veden lämpötilan voi ohjata nousemaan korkeammaksi silloin, kun aurinkosähköä on tarjolla, jolloin lämmin vesi riittää pidempään illasta seuraavaan aamuun.

Ohjausten toteutusmahdollisuuksia omaan kohteeseen kannattaa selvittää samalla, kun kysyy tarjouksia aurinkosähköjärjestelmistä. On myös hyvä varmistaa, onko esitetty ohjaustapa saatavissa järjestelmän toimittajalta osana aurinkosähköjärjestelmän avaimet käteen -toteutusta.

Akustolla saa enemmän pelivaraa

Aurinkosähköjärjestelmän asennus ei ole jokapojan hommaa – onhan kyse sähkölaitteista ja paloturvallisuudesta. Kettusen mukaan takavuosina on aurinkosähköjärjestelmissä

ollut jonkin verran laatupoikkeamia ja huonoja asennuksia – esimerkiksi kaapeleiden kiinnitykseen, tuentaan ja suojaukseen liittyen.

Kannattaa siis olla tarkkana, hankkia laitteisto luotettavalta toimijalta ja asentuttaa se asiansa osaavalla alan yrityksellä. Ovikelloa pimputta kiertävältä kauppiaalta ei missään tapauksessa pidä ostaa mitään, koska heidän kohdallaan myyntipuheet ja raaka todellisuus aniharvoin kohtaavat.

Akusto aurinkosähköjärjestelmän lisänä mahdollistaa järjestelmän koon kasvattamisen jonkin verran. Toki akustoakin kannattaa käyttää myös tasaamaan omaan käyttöä ja toimimaan reservinä esimerkiksi sähkökatkojen aikana. Varavoimakäyttö sähkökatkojen aikana edellyttää tämän mahdollistavien lisälaitteistojen asentamisen.

Akustoon voi varastoida aurinkosähköä silloin kun paistaa ja purkaa sitä yöaikaan. Akustoa voi myös ladata sähköverkosta silloin, kun sähkö on halpaa ja purkaa, kun se on kallista. Akusto ei kuitenkaan sovellu aurinkosähkön varastointiin eri kuukausien saati vuodenaikojen välillä – siihen sen kapasiteetti ei riitä.

Akusto on asennuksineen kalliinpuoleinen investointi eikä takaisinmaksuaikaa pysty tarkasti etukäteen arvioimaan. Tukesin mukaan akkujen hinnat saattavat laskea, kun ne yleistyvät, mutta koska ja missä laajuudessa se tapahtuu, on vielä arvailun varassa. Joka tapauksessa akusto mahdollistaa entistä paremman vaihtamisen omaan sähkönkäyttöön ja pienentää sitä kautta sähkölaskua.

Parempaa paikallista palvelua:

- AURINKOSÄHKÖT
- SÄHKÖTYÖT
- AUTOLATAUKSET
- LÄMPÖPUMPUT

Palveluksessanne Myynti, asennus, huolto, korjaukset!

TEUVON VALO OY

puh. 0400 760 395

teuvonvalo@elfin.fi

Kokonaan irti sähköverkosta ei pääse suurenkaan aurinkosähköjärjestelmän avulla, koska sähköä ei synny lainkaan yöllä eikä kummoisiakaan määriä marraskuun ja helmikuun välisenä aikana.

Huomioi paloturvallisuus

Aurinkosähkön ja akustojen paloturvallisuus on myös puhuttanut viime aikoina. Kun järjestelmä on laadukas ja asennettu asianmukaisesti, se on paloturvallinen ja tulipalon vaara häviävän pieni.

Toki jokaisessa sähkölaitteessa ja akussa on aina mukana syttymisriski. Jos esimerkiksi aurinkopaneeli vahingoittuu syystä tai toisesta – sen päällä kävellään tai jotakin painavaa putoaa paneelin päälle – on se välittömästi vaihdettava uuteen.

Myös akuston sijoittelussa on hyvä huomioida, ettei se sulje poistumistietä talosta. Akkupalo on usein aika nopea ja raju tapahtuma, joka lisäksi tuottaa myrkyllisiä kaasuja. Akkupalossa syntyy happea, joten paloa ei pysty eikä kannata yrittää sammuttaa kotikonstein. Jos pahin tapahtuu, on viisainta kerätä perhe, poistua talosta ja soittaa pelastuslaitos paikalle.

Jos tulipalo syttyy jostain muusta syystä, ovat katolla olevat aurinkopaneelit riski ennen kaikkea pelastushenkilökunnalle. Sähköntuotto paneeleissa ei lopu tulipaloon, vaan niissä saattaa olla hyvinkin korkea jännite tulipalon riehussa ympärillä. Vesi ja sähkö on tunnetusti huono yhdistelmä ja siksi sammuttajatkin joutuvat tarkasti harkitsemaan, miten palon saa hallintaan itseään vaarantamatta. ■

Lisää tietoa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuudesta löytyy pelastuslaitokset.fi -sivustolta. Siellä on ladattavissa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kausihuoltoa joka vuodenajalle

Omakotitalo tarjoaa asujalleen vapautta ja tilaa, mutta tuo mukanaan myös vastuuta rakennuksen kunnossapidosta. Säännöllinen ja oikein tehty kausihuolto on tärkeä tapa edistää talon pitkäikäisyyttä.

Pienet tarkistukset ja korjaukset pitävät yllä omakotitalon kuntoa ja auttavat säilyttämään sen arvon. Niistä laistaminen on siis pitkän päälle melkein kuin heittäisi rahaa hukkaan.

Neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä korostaa, että omaisuudesta, nimenomaan kiinteistöstä, on tärkeää pitää huolta. Hän toteaa saamattomuuden olevan kuitenkin ihmisten perisynti. Lisäksi talonhuollosta puuttuu usein järjestelmällisyyttä.

– Kyllä sitä pitäisi koko ajan huoltaa. Tässä auttaisi, kun tehtäisiin ihan paperilla oleva huoltokansio, joka olisi sitten jossain keskeisessä paikassa, ei missään mappi Ö:ssä. Ja sitä täytetään

vähän kuin päiväkirjasysteemillä: kun on rännit puhdistettu, laitetaan päivämäärä ja puumerkki, että se on tehty.

Ilman kattavaa huoltolistaa omakotiasuja saattaa hoitaa talonsa kausihuoltoa vailla sen kummempaa suunnitelmallisuutta, jolloin osa tärkeistäkin toimenpiteistä jää tekemättä. Esimerkiksi rännien puhdistaminen unohtuu Jokelan mukaan monilta. Lisäksi jos talossa on ullakkotila, johon on mahdollista mennä, siellä olisi hänen mukaansa tärkeää tarkistaa aluskatteen ja yläpohjan kunto aika ajoin.

– Se pitäisi ehdottomasti käydä tarkistamassa sateella tai heti sateen jälkeen. Silloin nähdään pienetkin vesivuodot.

Jokela toteaa talven lumen, jään ja

pakkasen, mutta myös kevään sulamisvesien rasittavan tyypillisesti talon rakenteita ja aiheuttavan vaurioita.

– Jos vesikatolla on rännit tai muut tukossa, ne voivat ohjata vuotovesiä pitkin rakenteita, mikä ei ole hyväksi.

Keväällä tarkistetaan vesikatto ja salaojat

Kevään tullen on korkea aika tarkistaa talo talven aikana syntyneiden vaurioiden varalta. Jokela toteaa talven rikkovan usein muun muassa tiilikattojen tiiliä. Keväällä lumien suluttua kattotiilien kunto kannattaa tarkistaa, ja kesällä vaihtaa rikkinäisten tilalle ehjät. Vesikaton lisäksi hän neuvoo tutkimaan myös sokke-

lin kunnan esimerkiksi halkeamien varalta, ja ovatko sokkeleiden vierustat pysyneet kuivina.

– Sokkelin viereen ei saisi lätäköityä sulamisvesiä, vaan maanpintojen kallistuksien pitäisi ohjata virrat pois rakennuksen vierestä.

Jos maaperän vietto ei ole kunnossa, se voidaan kesällä ottaa remontin alle.

Kun lumet ovat sulaneet ja salaojien tarkastuskaivot esillä, voidaan myös salaojien kunto tutkia.

– Salaojassa ei saa vesi koskaan nousta putken alareunaa ylemmäs. Jos vettä ei ole siellä niin paljon, kaikki on kunnossa: maaperässä ei ole pohjaveden nousuja tai mitään tulvavesiä, Jokela kertoo.

Salaojat voidaan hänen mukaansa myös kuvata esimerkiksi viemäriverkoston huuhtelun ja kuvauksen yhteydessä 5–10 vuoden välein.

– Jos nähdään, että salaojissa on hiekkaa tai muuta, ne täytyy korjata. Käyttöikänsä lopussa olevat, eli noin 40 vuotta vanhat salaojat uusitaan.

Kesällä on pihatöiden ja huoltomaalausten aika

Kesä on pihan kunnossapidon aikaa, mutta hyvä ajankohta myös muutamien vuosien välein tehtävään julkisivun huoltomaalaukseen tai terrassin ja piha-aitojen huoltamiseen.

Talon ulkoverhouksen kunto on Jokelan mukaan hyvä tarkistaa jo maaliskuun huhtikuussa hilseilyjen tai lahovaurioiden varalta. Näin on tiedossa, millaista huoltoa julkisivulle voisi olla sitten kesemmällä aiheita tehdä.

– Sekin on jo myöhäistä jos halutaan, että joku maalausliike tulee tekemään. Se pitäisi ennakoida sitten jo puoli vuotta aikaisemmin.

Alkukesän aurinko kuivattaa maalin nopeasti ja suo hyvät olosuhteet huoltomaalauksille. Jokela lisää, että terrassin öljyminen olisi siten hyvä tehdä kesällä vähintään 2–3 vuoden välein, joskus jopa vuosittain.

– Ja tehdään kaikki maalaukset ja pihahommat silloin touko-kesäkuun aikana ennen juhannusta. Juhannuksen jälkeen pääsee sitten lomaviettoon, hän naurahtaa.

Lämmitysjärjestelmä tarkistetaan syksyllä

Syksyllä omakotiasujan edessä on puolestaan lämmitysjärjestelmien tarkastus. Lämmityskauden alkamassa on tärkeää käydä myös kodin palovaroittimet läpi ja tarvittaessa vaihtaa niihin paristot, Jokela painottaa.

– Ja jos on puulämmityksiä, häkäravartimet ehdottomasti paikalle.

Kyseessä on ennen kaikkea asukkaiden asumisturvallisuus. Mitä vanhempi rakennus on kyseessä, sitä puutteellisempi sen ilmanvaihto tyypillisesti on, tai ilmanvaihtoa ei ole lainkaan. Jokela toteaa lämmityskaudella tapahtuvankin aina muutama häkään liittyvä onnettomuus.

– Puulämmityksen kanssa yksi juttu on se, että pitäisi osata lämmittää oikein. Pitää tietää, että kuinka paljon ja minkälaista puuta poltetaan. Tulisijan pintalämmön tulisi olla maksimissaan noin 60–70 astetta. Se ei saisi olla polttavan kuuma koskea.

Syys-lokakuussa kannattaa tarkastaa myös ikkunoiden ja ulko-ovien tiivisteet. Lisäksi ennen lämmityskauden alkua olisi Jokelan mukaan hyvä aika hankkia paikalle nuohooja hoitamaan tulisijan nuohous.

– Jos nuohooja ei käy, syksyllä kun puhdistetaan rännit ja muuta, pitää käydä sitten itse myös ullakottilassa katsomassa savuhormit. Rappaus-ten pitää olla siellä ehjät ja välipohjan läpimenojen palovillaeristykset kunnossa, hän painottaa.

Talvella lämmönsäätö ja huomio lumikuorma

Vaikka Suomessa omakotitalot kestävät tavallisesti kaiken katolle satavan lumen, tuiskulumia voi kertyä katolle paikoittain metrin kerros tai enemmänkin. Ongelma niistä muodostuu keväällä, kun lumet alkavat sulaa.

– Se lumimäärä kun lähtee katolta alas, se repii mennessään kaikki kattovarusteet, lumiesteet, kattotikkaat ja sadevesikourut, Jokela kuvailee.

Hän neuvookin omakotiasujia seuraamaan lumen määrää katolla tammi-helmikuussa. Enimmät lumet kannattaa poistaa katolta jo pakkaskaudella, jolloin katolla on helpompi liikkua ja lumi kevyempää. Koko kattoa ei kuitenkaan tarvitse tyhjentää.

– Mutta muistetaan, ettei katolle saa mennä enää sitten kun ikää on riittävästi. Ja turvavarusteet pitää olla.

Toinen talviajan huoltotehtävä on lämmitysjärjestelmän säätäminen, jonka Jokela neuvoa tekemään juuri pakkaskaudella. Säätäminen pitää lämmityksen energiatehokkaana, mutta on kuitenkin parasta teettää ammattilaisella.

– Nykyään on paljon vesikiertoisia lattialämmityksiä. Jos kierto ei ole tasapainossa, joku huone jää kylmäksi, ja jossain voi olla liian lämmintä.

Vanhemmassa talossa huollon merkitys korostuu

Haja-asutusalueiden omakotitaloissa voi olla vielä aivan omat huoltotarpeensa. Jos esimerkiksi talousvesi hankitaan omasta rengaskaivosta tai porakaivosta, veden laatu olisi hyvä analysoida säännöllisesti noin kolmen vuoden välein. Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmään kuuluvat saostus- ja umpisäiliöt on puolestaan tyhjennettävä säännöllisesti lietekuljetusyrityksillä, yleensä vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

Mitä vanhemmasta omakotitalosta on kyse, sitä tärkeämpää sen säännöllinen huoltaminen Jokelan mukaan on; pahimmillaan huoltosten laiminlyönti kun voi johtaa rakennuksen tuhoutumiseen. Huoltotarve riippuukin paljon siitä, minkä ikäinen rakennus on kyseessä.

– Mitä vanhempi talo, kyllä siinä enemmän riskipaikkoja ja huollettavia paikkoja tulee. Se on selvää. Uudessa talossa päästään 10–20 vuotta helpolla. Melkein vain tarkistellaan ja vaihdetaan suodattimia ja muuta siinä. Huoltomaalauksiakaan ei paljon vielä tarvitse tehdä, hän kertoo.

Vanhassa omakotitalossa myös sähköjärjestelmä voi vaatia jo erityistä huomiota. Jokela toteaa sillä olevan oma elinkaarensa, ja jos talon sähköt ovat 30–50 vuotta vanhat, ne olisi syytä uusita sähköasentajan avulla johdotuksineen, keskuksineen pävineen nykyvaatimusten tasolle.

– Yksi mikä vanhoista taloista usein puuttuu, on vikavirtasuojaukset. Ne pitäisi ehdottomasti olla märkätiloissa ja keittiössä. Muuten se on turvallisuusriski. ■

- saneeraus- ja remonttityöt
- korjaus- ja uudisrakentaminen

TÄYDEN PALVELUN RAKENNUSLIIKE POHJOIS-KARJALAN ALUEELLA

RAKENNUSLIIKE
ANRES OY
WWW.RAKENNUSLIIKEANRES.FI

Helatie 23, 80100 JOENSUU
Rakennustyöt 0500 674 220
LVI-työt 050 3402 518
esko@rakennusliikeanres.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

Nuohous- ja Ilmastointipalvelu
Mikko Koukku
p. 044 327 3688
www.nuohousmikkokoukku.fi

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Vuoden 2026 trendikasvit

Suomalaiset viher- ja puutarha-alan järjestöt Taimistoviljelijät ry, Suomen Puutarhakauppiat ry ja Maisemasuunnittelijat ry valitsivat alkuvuodesta kuluvan vuoden trendikasvit. Trendikasvit menestyvät hyvin suomalaisissa olosuhteissa, ovat edustavia ja helpohoitaisia ja kuuluvat kotimaisen taimistojen valikoimiin.

Tuoksuvien, keltakukkaisten **nauhuksien** kukinta on runsasta ja kukinta-aika pitkä, heinäkuusta syys-lokakuun vaihteeseen. Ne ovat erinomaisia puutarhan reunaa-alueiden istutuksissa ja alueilla, joissa tarvitaan korkeaa peitto-

kasvillisuutta.

Nauhuksissa on runsaasti lajeja, ja useimmat niistä ovat erittäin talvenkestäviä. Lajin mukaan ne kasvavat reilusta metrin korkuisesta lähes parimetrisiksi. Nauhut tarvitsevat vähintään puolen metrin paksuisen runsasravinteisen, humuspitoisen ja hyvin vettä pidettävän kasvualustan.

Vuoden 2026 trendikasveja ovat myös **laikkuköynnökset**, jotka ovat nimensä mukaisesti lehdtään laikukkaita ja muuttavat kasvaessaan väritystään hennon vaaleanvihreästä tummemman vihreäksi. Niiden sitrukselta

ja kielolta tuoksuvat valkoiset kukat muodostavat pölytyksen onnistuessa pieniä, maukkaita minikiivejä.

Laikkuköynnökset menestyvät yleensä menestymisvyöhykeillä I–III, mutta kestävimmit kannat talvehtivat lämpimillä kasvupaikoilla vielä V-vyöhykkeelläkin. Laikkuköynnökset viihtyvät parhaiten puolivarjossa tai auringossa, kun kasvualusta on hiekevää, multavaa, runsasravinteista ja peruskalkittua.

Lähde: Viherympäristöliitto, www.vyl.fi

iStock

Tykkää **FACEBOOKISSA!**
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdessä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Hiton täysikuu! Suomi-nen TUNNUSLAUSE VELATON Pölvästi Kädessä

Kasvin osa Haloo nainen x2 Nokin-nen? Jobit Puhki kulunut MAUASTE

Kako-fonia Ruok-kia Ei totta Tena-vissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

Kyl-miä Ennen syntymää Nopeaa Eläimiä Sha-kissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

Arabimaa Kyllä Eine Romppeet Tuon onnea? Surkeat! Soluissa Onpas laihaa! -1. AIHE Haise-via Uuden vuoden juttu

1 x 2 1 1 2

Pa-kassa Iskut Lu-vattu Suun-nat

Leh-dellä Laine Ist-Leoni Rikol-linen-kin

Laulaja Siunaavia Kivisen kaimat

Kamun kaimat -kysely Käsit-tely Nainen

Maa-lasi Kääröt

Kasvin osa Haloo nainen x2 Nokin-nen? Jobit Puhki kulunut MAUASTE

Kako-fonia Ruok-kia Ei totta Tena-vissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

Kyl-miä Ennen syntymää Nopeaa Eläimiä Sha-kissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

Arabimaa Kyllä Eine Romppeet Tuon onnea? Surkeat! Soluissa Onpas laihaa! -1. AIHE Haise-via Uuden vuoden juttu

1 x 2 1 1 2

Pa-kassa Iskut Lu-vattu Suun-nat

Leh-dellä Laine Ist-Leoni Rikol-linen-kin

Laulaja Siunaavia Kivisen kaimat

Kamun kaimat -kysely Käsit-tely Nainen

Maa-lasi Kääröt

TARVAINEN

Nosto & Kuljetuspalvelu

Tarvaisen Talkoolava™

kiinteään
hintaan **599 €**

NOIN 15 KM SÄTEELLÄ
JOENSUUN TORILTA!

Sisältää: kaiken.
(lavan toimituksen, tyhjennyksen,
jätemaksut, ALV:n...)

[nostopalvelutarvainen.fi
/talkoolava](http://nostopalvelutarvainen.fi/talkoolava)

JE Joen Erikoiskaluste

- Keittiökalusteet ammattitaidolla
- Ovien vaihdot ja maalaukset
- Tasojen ja välitilojen uusiminen
- Säilytysratkaisut kaikkiin tiloihin

Ota yhteyttä ja
varaa ilmainen
kartoituskäynti!

www.joenerikoiskaluste.fi

050 320 9846 • asiakaspalvelu@jekoy.fi

Ukkolantie 11, 80130 Joensuu

AKU-VENETRAILERIT JA -PERÄKÄRRYT • JAPA-KLAPIKONEET • TYÖKALUT • ym.

AKU-venetrailerit
kulkutasoilla alkaen **1050 €**

esim. AKU BX600-R

- Kokonaispaino 600 kg
- Kantavuus 470 kg
- Pituus 455 cm, leveys 160 cm

Kampanja trailereihin kulkutasot
asennettuna kaupanpäälle!

Kysy myös muita AKU-malleja!

Sopiva joka paikan härry
AKU CP327-LH

AKU
Takuu 2 vuotta

TARJOUS! 2390 €
Norm. 3326 €

- Kippi
- Musta kuomu
- Vesitiivis vanerilattia
- Avattavat / irrotettavat etu- ja takalaita
- Step-On -lokasuojissa myös astinlaudat

- Lava 327 x 150 cm
- Kantavuus 527 kg
- Kokonaispaino 750 kg
- Laitakorkeus 40 cm

japa

JAPA-klapikoneet
esim. JAPA XL Split

8010 €

Esittelykoneet nyt kesäisin
TARJOUSHINNOIN!
Tule paikalle katsomaan
vaihtoehtoja. **Pyydä tarjous!**

Valikoimassa myös tämä henkilöautolla
helposti liikuteltava malli:

JAPA 315 Road

JBM-työkalusarja

- 216 osaa
- Räikävääntimet:
1/4", 3/8", 1/2"
- Kiintolankit 12 kpl

TARJOUS!

99 €

Norm. 113 €

Langaton latausasema ja langattomasti ladattavat led-valaisimet

Langaton latausasema
Myös kännykän lataukseen!

- Lataa langattomasti
kaksi laitetta yhtäaikaan
- Magneettikiinnitys asemaan

TARJOUS! 45 €
Norm. 79 €

Led-käsivalaisin
Toiminta-aika jopa 200 tuntia

- 5/30/400/1000 lumenia
- Käyttöaika: 2/4/25/200 t
- IP68; pöly- ja upottamissuoja

TARJOUS! 45 €
Norm. 61 €

Led-valaisin
Valoteho jopa 1000 lm

- 250/500/1000 lumenia
- Käyttöaika: 1,3/2,5/5 t
- Magneettinen- ja koukku-
kiinnitys, taittuu 90°

TARJOUS! 49 €
Norm. 79 €

Led-valaisin
Toiminta-aika jopa 10 tuntia

- 120/350/670 lumenia
- Käyttöaika: 2,5/4,5/10 t
- Magneettijalusta ja
210° kääntyvä jalusta

TARJOUS! 40 €
Norm. 54 €

SPAREX
AGRICULTURAL PARTS

AGCO
SUOMI

AGCO SUOMI OY Rullakkotie 9, Joensuu
Pekka Jolkkonen, 040 531 4759, Olli Huurinainen, 0400 950 205
etunimi.sukunimi@agcocorp.com

Hinnat 31.8.2026 asti tai niin kauan kuin tavaraa riittää. Sisältää alv 25,5 %.

ASIAKASOMISTAJA LÄMMITTÄÄ EDULLISEMMIN

PKO

*Muistathan hankkia
lämmitysöljyt
hyvissä ajoin!*

PKO:n omistajana saat Bonusta yksityistalouksien lämmitysöljystä.

Bonus kertyy
lämmitysöljytilauksista
täysimääräisenä yhdelle
kuukaudelle. Kuukauden
vaihteeseen osuvat ti-
laukset saattavat siirtää
bonuksen kirjautumisen
seuraavalle kuukaudelle.

Päivän
hintaan ja
BONUSTA
JOPA
5%

www.pkooljypalvelu.fi

Sivustolta näet kätevästi päivän hinnan sekä
toimitusehdot ja teet samalla tilauksen silloin,
kun se sinulle parhaiten sopii.

Kauttamme saat toimitusmyyntinä
myös **Diesel -ja MPÖ tuotteet**

Olethan muistanut vaihtaa täyttöliittimen?
30.6.2018 jälkeen kuljetusyhtiöt purkavat vain
nokkavipuliittimellä varustettuun täyttöputkeen!

Puhelinmyynti p. 010 762 3810
Myynti avoinna arkisin ma-pe 9-15

abcasemat.fi

Joensuun
Sähköpojat

**Pienet ja suuret
sähkötyöt**

sekä sähkösuunnittelu
Joensuun seudulla

Meiltä myös aurinkovoimalat ja
sähköautojen latausasemat

www.joensahkopoijat.fi

Ota yhteyttä!
050 520 8439

24h
Sähköpäivystys
040 779 7755

elfin

ONNI kotisiivous

**Kotisiivouksen
1. kuukausi -50%**

Räätälöimme siivouksen tarpeidesi mukaan.
Tuomme tarvittavat siivous-
välineet ja -aineet mukamme.

Etu on voimassa uusille asiakkaille 30.9. asti
Etua ei voi yhdistää muihin tarjouksiin.

Ota yhteyttä **09 8564 6541**
tai onnikotisiivous.fi

Tutustu lisää
verkkosivuilla!

**Muista myös
kotitalousvähennys!**

Toimintakyvyn heikentyessä
meiltä saat siivouspalvelua
myös arvonlisäverottomasti.

